

รายงานสถานการณ์ทางสังคม ระดับกลุ่มจังหวัด ประจำปี 2561

ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท
กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8
Technical Promotion and Support Office, Region 8
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เอกสารประกอบรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด ประจำปี 2561

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8

เอกสารประกอบรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด ประจำปี 2561

คณะผู้จัดทำ : สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8 จังหวัดลพบุรี (สสว.8)

หน่วยงานที่เผยแพร่ : สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8 จังหวัดลพบุรี (สสว.8)
เลขที่ 275/3 หมู่ที่ 2 ตำบลโคกตูม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
โทรศัพท์/โทรสาร : 0-3649-9353
<http://tpso8.m-society.go.th>
E-mail : tpso8@m-society.go.th

ครั้งที่พิมพ์ : ครั้งที่ 1

ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2561

จำนวน : 15 เล่ม

เอกสารประกอบรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด

ประจำปี 2561

คำนำ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
รับผิดชอบในเขตพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท อ่างทอง อุทัยธานี กำแพงเพชร นครสวรรค์ และ
พิจิตร มีภารกิจที่สำคัญด้านหนึ่งคือ ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์และสภาพแวดล้อมเพื่อคาดการณ์แนวโน้มของ
สถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาสังคมและจัดทำยุทธศาสตร์ในพื้นที่กลุ่ม
จังหวัด จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาความรู้ และปรับปรุงข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานให้สอดคล้อง
กับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน เพื่อการวิเคราะห์ปัญหาสังคมที่เป็นไปอย่างครอบคลุมและชัดเจน
สามารถนำข้อไปเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการกำหนดแนวทางเพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาสังคมในพื้นที่ ทั้งในด้าน
การป้องกันและการแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นได้

รายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัดประจำปี 2561 ฉบับนี้ ประกอบด้วย 3 ส่วน
ได้แก่ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป บทที่ 3 สถานการณ์ทางสังคม บทที่ 4 ข้อเสนอแนะ โดยนำเสนอการ
วิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้อง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
จะสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8
พฤศจิกายน 2561

คำนำ	ก
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 การเปลี่ยนแปลงทางสังคม	2-3
1.3 ลักษณะของปัญหาสังคม	4-16
1.4 ดัชนีความก้าวหน้าของคน	17-24
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่	
2.1 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง	25-27
2.2 กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2	28-30
บทที่ 3 สถานการณ์ทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบ	31
3.1 สถานการณ์สังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสสว. 8	32-41
ประมวลผลจากข้อมูล SOCIAL MAP	
3.2 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8	42
3.2 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านสุขภาพ	43
3.3 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านการศึกษา	44
3.4 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านชีวิตการงาน	45
3.5 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านรายได้	46
3.6 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	47
3.7 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	48
3.8 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	49
3.9 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านการมีส่วนร่วม	50
บทที่ 4 ข้อเสนอแนะ	51-53

บทนำ

หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ทางสังคมเป็นปรากฏการณ์ของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม จากองค์ประกอบของเหตุปัจจัยหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นสภาวะทางเศรษฐกิจ การเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนค่านิยม ความเชื่อ และการประพฤติปฏิบัติตามหลักศาสนา เมื่อมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ย่อมส่งผลให้สถานการณ์ทางสังคมมีความเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงถึงกันอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมหนึ่งๆ จะเกิดเป็นกระแสที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงสังคมอื่นๆ ที่มีความเชื่อมโยงถึงกัน สถานการณ์ในสังคมไทยมีความเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าสร้างสังคมใหม่ที่มีความทันสมัยมากขึ้น ขณะเดียวกันในอีกมุมหนึ่งก็เกิดปัญหาทางสังคม ที่เป็นผลพวงจากการพัฒนา ปัญหาที่มีความซับซ้อน ละเอียดย่อย และยากต่อการแก้ไขมากขึ้นตามบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับสถานการณ์ โดยมีข้อมูลที่ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน สามารถบ่งชี้สถานการณ์ตามสภาพความเป็นจริง เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

การแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม เป็นบทบาทภารกิจที่สำคัญของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการที่จะสร้างสังคมที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้ประชาชนในสังคมดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มีหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต ได้รับความคุ้มครองของทางสังคมและมีระบบสวัสดิการที่ดี รองรับการใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายหลักในการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยที่คนในสังคมสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรี ชุมชนมีความเข้มแข็ง และสังคมไทยโดยรวมมีความสุข ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ทางสังคมในปัจจุบัน สภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา ข้อมูลสารสนเทศทางสังคมที่มีการเก็บรวบรวมอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ครอบคลุม เป็นระบบ มีความต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน และมาตรการในการดำเนินการอย่างเหมาะสม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

สังคมมนุษย์มีลักษณะเช่นเดียวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติต่าง ๆ คือ มีการเปลี่ยนแปลง บางสังคมเปลี่ยนแปลงช้าขณะที่บางสังคมเปลี่ยนเร็ว ในอดีตสังคมส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ จนเกือบไม่มีอะไรเปลี่ยนอย่างสำคัญในรอบร้อยปี แต่ในระยะประมาณร้อยปีที่แล้วสังคมจำนวนหนึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างมากจากสภาพสังคมแบบโบราณกลายเป็นสังคมสมัยใหม่ ที่เห็นชัดเจนคือการเปลี่ยนจากสังคมแบบเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรม จากสังคมแบบชนบทมาเป็นสังคมเมือง เป็นต้น เนื้อหาต่อไปจะเป็นการนำเสนอเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในประเด็นต่างๆ

ลักษณะทั่วไปของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

- การเปลี่ยนแปลงฯ มักทำให้สังคมทั้งระบบเปลี่ยนได้โดยปกติคนส่วนใหญ่ในสังคมมักเป็นผู้รับการเปลี่ยนแปลงมากกว่าเป็นผู้ริเริ่มทำการเปลี่ยนแปลง
- การเปลี่ยนแปลงฯ เป็นกระบวนการปรับตัวตามธรรมชาติที่ทำให้สังคมดำรงอยู่ได้อย่างต่อเนื่องยาวนาน
- การเปลี่ยนแปลงในส่วนต่าง ๆ ของสังคมนั้นเกิดขึ้นเร็วช้าไม่เท่ากัน
- การเปลี่ยนแปลงในส่วนหนึ่งของสังคมมักส่งผลกระทบถึงส่วนอื่น ซึ่งอาจเป็นผลกระทบในทางบวกหรือทางลบก็ได้

แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

โลกยุคปัจจุบันกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเมื่อเปรียบเทียบกับโลกยุคเก่า การเปลี่ยนเข้าสู่โลกยุคใหม่เริ่มขึ้นราวร้อยกว่าปีมานี้ โดยเริ่มจากสังคมตะวันตกแล้วแพร่กระจายไปทั่วโลกในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงในโลกปรากฏขึ้นชัดเจนหลายประการ เช่น

- ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
- ขนาดของสังคมต่าง ๆ โดยเฉลี่ยใหญ่ขึ้น
- มีการตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนถาวรและชุมชนเมืองมากขึ้น
- สังคมมนุษย์มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มากขึ้น
- มีสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นมากมาย
- มีผลผลิตทางวัฒนธรรม (เช่น ข่าวสาร ความรู้ และบันเทิง)
- ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นมากทั้งชนิดและปริมาณ
- การจัดระเบียบทางสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้น
- มีความไม่เท่าเทียมภายในสังคมและระหว่างสังคมเพิ่มขึ้น

การเปลี่ยนแปลง เหล่านี้เกิดขึ้นมากน้อยและเร็วช้าไม่เท่ากันในแต่ละสังคม บางสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงมากจนกลายเป็นสังคมที่ก้าวหน้าและเป็นศูนย์กลางของโลกยุคใหม่ หลายสังคมเปลี่ยนแปลงช้า หรือมีการเปลี่ยนแปลงบางด้านที่เป็นปัญหา เช่น ประชากรเพิ่มมากจนกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น จีน อินเดีย ในบางประเทศเน้นการพัฒนาด้านวัตถุดิบไปจนเป็นปัญหาต่อความสัมพันธ์ทางสังคม

แนวโน้มที่กำลังเป็นไปขณะนี้ คือ การแพร่กระจายเทคโนโลยีและระบบเศรษฐกิจจากสังคมที่ “พัฒนาแล้ว” ไปสู่สังคมที่ “ด้อยพัฒนา” หรือ “กำลังพัฒนา” ทั่วโลก หรือที่เรียกว่า “โลกาภิวัตน์” นักสังคมวิทยา มองการเปลี่ยนแปลงในสังคมส่วนใหญ่รวมทั้งสังคมไทยในปัจจุบันว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงจากสภาพสังคมแบบประเพณีไปสู่สังคมแบบใหม่ เรียกกระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวว่า “การเปลี่ยนเป็นความทันสมัย” (modernization) หรือ “ภาวะทันสมัย” ซึ่งหมายถึง “การเปลี่ยนเป็นแบบสังคมตะวันตก”

องค์ประกอบของความเป็นตะวันตกประกอบด้วย

- (1) การมีระบบเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรมและระบบทุนนิยม
- (2) การเป็นสังคมเมือง
- (3) ความเป็นประชาธิปไตย
- (4) การดำเนินชีวิตและมีทัศนะเชิงโลกียวิสัย (Secularization)

หลายคนมักเข้าใจว่า “ความทันสมัย” คือ “การพัฒนา” (development) แต่บางคนกลับเห็นว่า “สังคมที่ทันสมัยอาจไม่พัฒนาก็ได้” ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การให้คำนิยามศัพท์ที่ต่างกัน ดังนั้นในที่นี้ผู้เรียบเรียงจึงได้นำเสนอลักษณะของ “สังคมที่ทันสมัย” ในแง่มุมที่เป็นสังคมที่พัฒนาแล้ว ดังต่อไปนี้

- เป็นสังคมอุตสาหกรรม เพราะระบบอุตสาหกรรมเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ตามมา
 - ระบบตลาดเสรี
 - ระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย
 - เปิดโอกาสให้มีการเคลื่อนไหวทางสังคมหรือการเลื่อนชนชั้นได้โดยเสรี
 - พลเมืองในสังคมนั้นๆ รับรู้ข่าวสารและมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสำนึกว่าตนเองมีความสามารถ ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลของประเพณี พร้อมทั้งจะรับสิ่งใหม่ ใจกว้าง และมีความยืดหยุ่นทางความคิด
 - แบบแผนของระบบการเมือง บรรทัดฐานทางสังคม โครงสร้างทางชนชั้นและบุคลิกภาพของสมาชิกสังคม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในปัจจุบันมักไม่ใช่เรื่องภายในของประเทศหนึ่งเท่านั้นแต่เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับระบบสังคมโลก ที่ครอบคลุมระบบเศรษฐกิจโลก การค้า การเงินระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ (Multinational corporation) ซึ่งเป็นระบบที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ ผูกพัน จนกลายเป็นสังคมเดียวกันนั่นคือ “ระบบสังคมโลก”

ลักษณะของปัญหาสังคม

ลักษณะปัญหาสังคม คือ

1. เป็นสถานการณ์ที่มีผลกระทบถึงบุคคลจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนมากพอสมควร ตัวอย่าง เช่น ในกรณีที่วัยรุ่นช้อมดนตรีเป็นประจำทุกวัน ถ้าการช้อมดนตรีนั้นกระทำในห้องที่มิดชิด ไม่มีเสียงดังออกนอกห้อง ปัญหาสังคมยังไม่เกิด แต่ถ้าการช้อมดนตรีนั้นกระทำกลางแจ้งในเวลากลางคืน โดยใช้เครื่องเสียงที่ดังมากและช้อมกันเป็นประจำทุกคืน จนตีกระทั่งชาวบ้านเกิดความรำคาญนอนไม่หลับ เด็กเล็กๆต้องผวาตื่นด้วยความกลัวเสียงที่ดัง ชาวบ้านทนไม่ได้มีการร้องเรียนและวิพากษ์วิจารณ์ หรือบอกผู้ปกครองของวัยรุ่นดังกล่าว ดังนั้นถือว่า “ปัญหาสังคม” เกิดขึ้นแล้ว
2. เป็นสถานการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา ในบางสถานการณ์นั้น การใช้แรงงานเด็กและสตรีสามารถยอมรับได้ก็ถือว่ายังไม่เกิดปัญหาสังคม แต่ถ้าคนจำนวนมากของสังคมพิจารณาเห็นว่าการใช้สตรีที่ตั้งครรภ์ทำงานหนัก เช่น ให้ยกของหนักเกินไป หรือแม้สตรีมีครรภ์จะขออนุญาตลาไปพบหมอก็ถูกหักเงินเดือน หรือเมื่อเวลาคลอดก็ถูกหักเงินเดือนจึงมีการทักท้วงขึ้นมา หรือมีการประท้วง หรือเรียกร้องให้ยกเลิกการกระทำดังกล่าวของโรงงานทุกแห่ง ดังนั้นการใช้แรงงานสตรีในลักษณะดังกล่าวก็กลายเป็น “ปัญหาสังคม”
3. เป็นความรู้สึกว่าควรมีการแก้ไขปรับปรุงกระทำการให้ถูกต้อง ในสมัยโบราณนั้น การที่ราษฎรประสบภาวะฝนแล้งหรือน้ำท่วมในบางปีทำให้พืชพันธุ์ธัญญาหารได้รับความเสียหาย มักถือเป็นเรื่องของธรรมชาติไม่มีใครแก้ไขได้ แต่เมื่อมนุษย์สามารถใช้สติปัญญาของตนเองแก้ไขปรับปรุงหรือควบคุมปัญหาเหล่านั้นได้ เรื่องดินฟ้าอากาศจึงกลายเป็นปัญหาสังคม เพราะการป้องกันอุทกภัยด้วยการสร้างเขื่อน ก็เกิดปัญหาว่าจะสร้างที่ไหน ควรสร้างหรือไม่ควรสร้าง หรือสร้างแล้วใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์ มีการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวาง จึงกลายเป็นปัญหาสังคม
4. เป็นการกระทำร่วมกันทางสังคม เป็นสถานการณ์ที่คนส่วนใหญ่ในสังคม มีความเกี่ยวข้องกันโดยการแสดงความคิดเห็นและมีการเสนอแนะวิธีการแก้ไขสถานการณ์นั้นๆ ให้ดีขึ้น เช่น ปิมน้ำมันมีการโกงปริมาณน้ำมัน แต่นี้ยังไม่อาจเรียกว่าปัญหาสังคม เพราะรัฐมีหน้าที่ควบคุมดูแลอยู่แล้ว แต่ถ้ามีคนส่วนใหญ่เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น นำเรื่องนี้ไปวิพากษ์วิจารณ์ทางวิทยุกระจายเสียง เผยแพร่ในรายการโทรทัศน์หรือเขียนวิพากษ์วิจารณ์ในสื่อมวลชนต่างๆ ว่าปัญหานี้ประชาชนเดือดร้อนต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วนก็กลายเป็น “ปัญหาสังคม”

สถานการณ์และแนวโน้มสังคมผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2556 - 2573

ปัจจุบันผู้สูงอายุประมาณ 11 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 16.5 ของประชากรทั้งประเทศ

“ผู้สูงอายุ” ภายใต้การเปลี่ยนผ่านทางสังคมการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นการพัฒนาในแบบลักษณะก้าวกระโดดที่รับค่านิยมต่างๆ มาจากชาติตะวันตกทั้งด้านสังคมและวัฒนธรรม จนทำให้ประเทศไทยในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาเกิดการพัฒนารวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เมื่อสังคมเกิดการพัฒนาแล้วประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศก็ต้องเกิดการปรับตัวให้มีความเท่าทันกับค่านิยมความทันสมัยที่หลั่งไหลเข้ามาให้คนไทยได้สัมผัสและเรียนรู้ ประชากรวัยสูงอายุก็เป็นอีกหนึ่งกลุ่มที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนและเรียนรู้ค่านิยมและความทันสมัยที่เข้ามา ซึ่งบางครั้งเมื่อผู้สูงอายุไม่สามารถที่จะปรับตัวหรือเรียนรู้วัฒนธรรมต่างๆ ที่เข้ามาได้อย่างรวดเร็ว หรือเป็นการปิดกั้นทางความคิดอาจจะส่งผลให้เกิดการช็อกทางวัฒนธรรม(Cultural Shock) ได้ กล่าวคือ เมื่อวัฒนธรรมใหม่ๆ เข้ามาผู้สูงอายุบาง

กลุ่มอาจเกิดความวิตกกังวลเป็นอย่างมากเมื่อต้องถูกตัดขาดออกจากวัฒนธรรมที่ตนเองคุ้นเคย และปฏิบัติอยู่เป็นประจำได้ และเมื่อได้มาอยู่ในวัฒนธรรมใหม่ก็ทำให้สภาพจิตใจเกิดความไม่สงบหรือยอมรับไม่ได้ จนส่งผลกระทบให้ประสิทธิภาพการทำงานลดน้อยลง ดังนั้นผู้สูงอายุต้องเปิด

กว้างทางความคิดใหม่ๆ เพื่อพร้อมเรียนรู้และยอมรับกับการพัฒนาใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา พร้อมไปกับการปรับตัวให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุขการปรับตัวเข้าสู่บทบาทของผู้สูงอายุเป็นเรื่องที่ยาก เพราะคนคนหนึ่งขณะที่มีอายุ 50-59 ปียังสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ในสังคมได้เหมือนบุคคลอื่น แต่เมื่ออายุได้ปรับเปลี่ยนเป็นอายุ 60 ปี (เพิ่มแค่ปีเดียว) บทบาทหน้าที่ การทำงานของผู้สูงอายุก็ถูกจำกัดกรอบให้แคบลงอย่างเห็นได้ชัดจากคำว่า “ผู้สูงอายุ” การทำงานไม่ได้รับการสนับสนุน ถูกเลิกจ้างงานเนื่องจากถูกมองว่าผลิตผลไม่ได้คุณภาพเหมือนวัยแรงงาน เป็นต้นสิ่งเหล่านี้เป็นข้อจำกัดที่ผู้สูงอายุยากจะปรับตัวได้ในทันทีทันใด เด็กรุ่นยังมีการอบรมสั่งสอนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีอย่างไร ต้องทำอะไรบ้าง แต่สำหรับผู้สูงอายุไม่มีการฝึกฝนให้เป็นผู้สูงอายุ เพราะลักษณะของวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่ต่างคน

ต่างอยู่ตัวใครตัวมัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันน้อยลง ดังนั้นจึงทำให้บุคคลที่ต้องอาศัยอยู่ในสังคมสมัยนี้ต้องสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นต้องมีความสามารถแบบพหุสูตร และรอบรู้ทุกเรื่องด้วย เหตุผลข้างต้นนี้จึงทำให้ผู้สูงอายุที่ต้องอยู่ต่อไปถึง 10-20 ปีข้างหน้าสิ่งที่สังคมได้กลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ สมบูรณ์แล้วจะต้องมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ และความรู้ความสามารถที่รอบด้านจึงจะสามารถอยู่รอดในสังคมอนาคตได้ปัจจุบันผู้สูงอายุที่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขนั้นถือว่าเป็นกลุ่มที่เรียนรู้จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมได้เป็นอย่างดี ทั้งยังสามารถนำความรู้และศักยภาพที่มีในตนเองมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาตนเองและสังคม เพื่อไม่ให้ตนเองต้องเป็นภาระทางสังคม สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการปรับตัวที่มองว่าเป็นการกระทำและความรู้สึกของผู้สูงอายุที่ได้มีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งภายในและภายนอกร่างกาย โดยไม่เกิดการต่อต้านทางสังคมสิ่งเหล่านี้จะแสดงออกมาทางพฤติกรรม และการแสดงออกทางสังคมว่าสามารถปรับเปลี่ยนตนเองได้อย่างเหมาะสมทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม เพื่อดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันอย่างมีความสุขซึ่งผู้สูงอายุเหล่านี้ได้เกิดขึ้นในสังคมไทยมากขึ้นเรื่อยๆ นับจากช่วงทศวรรษที่ผ่านมา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุ” (อย่างสมบูรณ์) เมื่อสังคมเปลี่ยน ผู้สูงอายุก็ต้องปรับการใช้ชีวิตให้เหมาะสมเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับตนเองด้วยการปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาวะทางสังคมได้ ดังนี้

1. การแบ่งเบาภาระให้กับครอบครัว เมื่ออายุ 60 ปีบริบูรณ์ บุคคลนั้นจะเป็นผู้สูงอายุทันทีและต้องออกจากงานไปรับเงินบำเหน็จหรือบำนาญตามที่ตนเองได้สะสมมา ถึงแม้ว่าปัจจุบันสังคมจะเปิดกว้างขึ้นให้

สามารถจ้างงานต่อได้จนถึงอายุ 65 ปี ถึงจะต้องออกจากงาน แต่ภายหลังจาก 65 ปีแล้วก็ต้องออกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้สูงอายุหลายคนยังไม่พร้อมที่จะเตรียมตัวกับการที่ต้องอยู่บ้านเพราะปกติทุกเช้าก็ต้องเริ่มต้นเพื่อออกไปทำงานที่รัก และเมื่อวันหนึ่งไม่สามารถทำงานเหล่านั้นได้แล้ว ผู้สูงอายุหลายรายที่ผันตัวเองมาเป็นแม่บ้านให้กับครอบครัวอย่างเต็มตัว ใช้เวลาทั้งวันในการ

ดูแลบ้าน ทำอาหาร ทำความสะอาดบ้าน และการดูแลหลาน การปรับเปลี่ยนตนเองมาทำงานลักษณะนี้ก็เพราะยังไม่คุ้นชินกับการที่ต้องนั่งหรือนอนอยู่กับบ้านเฉยๆ ทำให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายโดดเดี่ยว โดนทอดทิ้ง ไร้ค่า ไม่มีประโยชน์ หรือความคิดต่างๆ นานา เมื่อความรู้สึกเหงาและไม่มีเพื่อนพูดคุยเหมือนเช่นทุกวันที่ไปทำงาน ดังนั้นการที่ได้ลุกขึ้นมาช่วยแบ่งเบาภาระงานบ้านของครอบครัว หรือของลูกๆ แล้วนอกจากทำให้หายจากอาการต่างๆ ข้างต้นได้แล้วยังสามารถช่วยเพิ่มพลังและคุณค่าในตนเองได้อย่างดีอีกด้วย เพราะการได้ช่วยเหลือครอบครัวแม้ว่าจะไม่ต้องใช้ความรู้ที่เคยได้เรียนรู้และทำงานมา แต่ผลตอบรับที่ได้มาคือความภูมิใจในตนเองเช่นกัน

2. การทำงานอาสาสมัคร การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องของสังคมไทยเป็นเหตุผลที่ผู้สูงอายุที่ยังคุณประโยชน์ หรือผู้สูงอายุที่มีศักยภาพไม่ต้องการให้ตนเองเป็นภาระของสังคมด้วยการใช้ความรู้และความสามารถของตนเองเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับสังคมแทน สอดคล้องกับทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory) ที่เชื่อว่าผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มักจะชอบและมีความสุขเป็นพิเศษกับการได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม โดยที่กิจกรรมเหล่านั้นจะต้องเป็นกิจกรรมที่ตนเองพอใจและสนใจที่จะเข้าร่วมจริงๆ เพราะผู้สูงอายุจะสามารถมีความสุขได้จากการได้ร่วมทำกิจกรรมกับ

เพื่อนฝูงและกลุ่มคนวัยต่างๆ ส่วนใหญ่แล้วผู้สูงอายุกลุ่มนี้มักเป็นกลุ่มที่มีความรู้หรือศักยภาพในตนเอง เช่น ผู้สูงอายุที่มีการศึกษาที่หลังจากการเกษียณอายุงาน ยังคงต้องการใช้ความรู้ที่มีในตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมดั้งเดิม กลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะปฏิบัติหน้าที่ตามเขตพื้นที่เมืองทั้งกรุงเทพมหานคร และตามจังหวัดใหญ่ๆ ขณะทำงานก็จะทำอยู่พื้นที่ในเขตเมืองและใกล้บ้าน ดังนั้นเมื่อเกษียณอายุแล้วก็พยายามหาพื้นที่ที่ใกล้บ้านเข้าทำงานอาสาสมัครเพื่อความสะดวกในการเดินทาง การรวมกลุ่มเป็นไปในลักษณะชมรมผู้สูงอายุตามโรงพยาบาลของรัฐ โดยหน้าที่หลักเป็นด้านการบริการ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การคัดกรองผู้ป่วย การกวดบัตรคิวการร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่โรงพยาบาลสนับสนุน เป็นต้น

3. การเป็นปราชญ์ชาวบ้าน ประชากรในสังคมปัจจุบันต่างมีการแข่งขันกันสูงมากขึ้น ผู้คนจำนวนไม่น้อยที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัดในแต่ละปีที่ทยอยออกไปหางานทำที่เมืองใหญ่ เพื่อการเลี้ยงดูครอบครัว การแก่งแย่งกันเพื่อได้มาซึ่งเงินทองในปัจจุบันเป็นเรื่องที่ชินตากับผู้คนในสังคม บางครั้งความจำเป็นเป็นตัวผลักดันให้คนแห่เข้าสู่เมืองใหญ่และบางคนได้กลับบ้านก็ต่อเมื่อเกษียณอายุงานของตนเองแล้ว ซึ่งช่วงนั้นก็อาจจะกลายเป็นวัยสูงอายุไปแล้ว เมื่อร่างกายที่แก่ลงไม่สามารถทำงานเมืองใหญ่ได้ก็ต้องกลับบ้านต่างจังหวัดซึ่งเป็นพื้นที่ที่เต็มไปด้วยความรักและความผูกพัน ถึงแม้ร่างกายจะทำงานหนักไม่ไหว แต่ความรู้ที่เคยสั่งสมมาตลอดเกินครึ่งชีวิตของผู้สูงอายุนั้นก็สามารถที่จะนำมาสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมบ้านเกิดได้ หรือไม่ก็อาจจะเป็นความรู้เดิมๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษมาสู่ลูกหลานเพื่อรอคอยการเผยแพร่และทำประโยชน์ให้กับสังคมในฐานะ “ปราชญ์ชาวบ้าน” ผู้สูงอายุกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีความรู้รอบด้านโดยเฉพาะเรื่องประเพณีและวัฒนธรรมเก่าก่อน เป็นบุคคลที่ได้รับการเคารพและนับหน้าถือตาจากชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้น ผู้สูงอายุกลุ่มนี้มักถูกเชิญไปตัวแทนในการประกอบพิธีทางศาสนา หรืองานพิธีการแต่งงาน และงานบวชต่างๆ การเป็นปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนเป็นการสร้างคุณค่าในตนเองอย่างชัดเจน ด้วยการนำความรู้ของตนเองที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษหรือจากการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ในช่วงชีวิตหนึ่ง สิ่งเหล่านี้ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงการล้าที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองทั้งทางด้านร่างกายและสังคม แล้วยังสามารถดึงความสามารถและความรู้ที่มีในตนเองนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคมได้อย่างมีคุณค่า

ที่มา : บทความวิชาการ--> จุฑารัตน แสงทอง

สังคมผู้สูงอายุ(อย่างสมบูรณ์):ภาวะสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

สถานการณ์เด็กเยาวชน

เด็กและเยาวชนในปัจจุบันต้องเผชิญกับสภาพความเปลี่ยนแปลงในหลากหลายด้านทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา เทคโนโลยีสมัยใหม่ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชนรวมถึงคนในสังคมแห่งโลกของการเปลี่ยนแปลง

จากรายงานสถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน ศูนย์ COPAT ได้สำรวจสถานการณ์เด็กไทยกับภัยออนไลน์ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2560 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 9-18 ปี จำนวน 10,846 คน จากทั่วประเทศ ส่วนใหญ่เป็นเด็กมัธยม (93.10%) ข้อมูลชี้ชัด เด็กๆ เชื่อว่าอินเทอร์เน็ตให้ประโยชน์และสิ่งดีๆ มากมาย (98.47%) ในขณะเดียวกันก็ตระหนักว่า มีภัยอันตรายและความเสี่ยงหลากหลายรูปแบบบนอินเทอร์เน็ต (95.32%) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการถูกล่อลวง ติดตามคุกคาม ล่วงละเมิดทางเพศ กลั่นแกล้ง ถูกหลอกในการซื้อสินค้า เอาข้อมูลส่วนตัวไปใช้ในทางมิชอบ ติดเกม และเข้าถึงเนื้อหาผิดกฎหมายหรือเป็นอันตราย ส่วนใหญ่เชื่อว่า เพื่อนๆ มีพฤติกรรมสุ่มเสี่ยงที่จะเกิดภัยอันตรายอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวแล้ว (69.92 %) ในขณะที่คิดว่า การกลั่นแกล้งรังแกหรือการละเมิดทางเพศจะไม่เกิดขึ้นกับตัวพวกเขาเอง (61.39%) เมื่อเผชิญปัญหาภัยหรือความเสี่ยงออนไลน์แล้วสามารถจัดการปัญหานั้นเองได้ (74.91%) ทั้งยังสามารถช่วยเหลือเพื่อนที่ประสบปัญหาภัยออนไลน์ได้อีกด้วย (77.90%)

นอกจากนี้ เรายังพบว่า เด็กส่วนใหญ่เคยเล่นเกมออนไลน์ (80.48%) เด็กผู้ชายเสี่ยงติดเกมมากกว่าเด็กผู้หญิง โดยเล่นเกมทุกวันหรือเกือบทุกวัน (50.73%) ในขณะที่เด็กผู้หญิงเล่นเกมสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง (32.34%) เด็กเคยถูกกลั่นแกล้งรังแกทางออนไลน์ (46.11%) โดยเพศทางเลือกถูกกลั่นแกล้งมากที่สุด (59.44%) เด็กบางคนยอมรับว่า เคยกลั่นแกล้งคนอื่น (33.44%) เคยพบเห็นสื่อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ (68.07%) ส่วนหนึ่งตอบว่า เคยเห็นสื่อลามกอนาจารเด็ก (21.33%) ได้แก่ ภาพหรือวิดีโอเด็กในท่าทางยั่วอารมณ์เพศ การร่วมเพศระหว่างเด็กกับเด็กหรือเด็กกับผู้ใหญ่ เด็กยังเคยนัดพบกับเพื่อนออนไลน์ (15.97%) เด็กผู้ชายเคยนัดพบ (19.34%) ซึ่งมากกว่าเด็กผู้หญิง (12.43%)"

รายงานสรุปสถานการณ์สื่อออนไลน์กับเด็กและเยาวชนไทย 2560 จากการศึกษามูลข้อมูลทุติยภูมิของการสำรวจวิจัย และงานเอกสารต่างๆ ในประเทศทั้งของหน่วยงานรัฐ และเอกชน ถึงสถานการณ์ล่าสุดที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในประเทศไทย พบว่า มี “10 สถานการณ์วิกฤตภัยออนไลน์ต่อเด็กและเยาวชน” ที่หน่วยงานรัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ควรสร้างมาตรการระวัง ป้องกันภัย และรับมือได้แล้ว คือ

1. ปัญหาการเล่นเกม เด็กติดเกมส์ และ อีสปอร์ต ที่กำลังกลายเป็นตัวแปรสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เด็กติดเกม และเป็นทั้งโอกาสที่จะเปลี่ยนเด็กให้เป็นคนเล่นเกมทำเงินรางวัลหรืออาจเสี่ยงนำไปสู่ปัญหาการสร้างความหวัง ความฝันที่จะเล่นเกมมีอาชีพแต่อาจจะติดเกมมากขึ้นหากรัฐและพ่อแม่ไม่เข้ามาใส่ใจดูแล
2. ปัญหาการครอบครองสื่อโดยที่อายุยังไม่ถึงเกณฑ์ เนื่องจากค้นพบว่าประเทศไทยไม่มีการกำกับช่วงวัยและอายุที่เหมาะสม ทั้งในเชิงกฎหมาย และนโยบายรัฐ สถานศึกษา แต่ในเชิงการแพทย์ไทยเริ่มมีคำแนะนำเรื่องหน้าจอที่วัยเหมาะสมคือ อายุ ต่ำกว่า 2 ขวบห้ามเข้าถึงหน้าจออิเล็กทรอนิกส์ทุกชนิดแล้ว

3. การใช้สื่อออนไลน์กับการพนันออนไลน์ พบว่า ปัจจุบันช่องทางเว็บไซต์และสื่อออนไลน์ ต่างๆ มีจำนวนมากที่เป็นสื่อเพื่อการพนัน ที่ปรากฏทั้งในลักษณะของเว็บพนันบอลโดยตรง หรือ การพนันผ่านรูปแบบ คาสิโนออนไลน์ หรือแอบแฝงมาในลักษณะของเกมออนไลน์ และยังไม่มีความหมายกำกับควบคุมโดยตรงอีกทั้ง เว็บไซต์เหล่านี้ยังโฆษณาผ่านสื่อเพื่อเผยแพร่ ล่อลวงให้เด็กเข้าไปเล่นลองมากขึ้น

4. การกลั่นแกล้งรังแกออนไลน์ และการตกเป็นเหยื่อคุกคามทางเพศออนไลน์ โดยเฉพาะการล่อลวง ผ่านการถ่ายคลิปเพื่อประจานและเผยแพร่ แชร์ ปรากฏผ่านการรายงานข่าวของสื่อมวลชนอยู่เนืองๆ ส่งต่อในระดับโรงเรียนประถม และมัธยม ที่น่ากังวลคือยังไม่มีผลการสำรวจทั่วประเทศ ปัญหานี้กลายเป็นเรื่องที่ยังไม่มีใครสำรวจ วิจัยและป้องกันอย่างจริงจัง ซึ่งแตกต่างกับของต่างประเทศที่เรื่องนี้นำไปสู่มาตรการทางกฎหมาย และนโยบายของโรงเรียนและความตระหนักรู้ของครูและพ่อแม่ผู้ปกครอง

5. การถูกล่อลวงและล่อออกไปพบคนแปลกหน้าจากสื่อสังคมออนไลน์ ผลการสำรวจในประเทศยังพบน้อยในเชิงสถิติวิจัย แต่โดยในเชิงพฤติกรรมทางสังคม เคยมีงานวิจัยที่บ่งชี้ว่าปัญหานี้กลายเป็นพฤติกรรม ต้นๆ ที่เด็กไม่ทราบว่าจะอันตรายและนำไปสู่การข่มขืน ถ่ายภาพบันทึกและการแบล็คเมล์กลับ ซึ่งเกิดขึ้นมากแต่ไม่มีการเก็บสถิติบันทึกที่ชัดเจนเนื่องจากมักเป็นกรณีที่เหยื่อ หรือครอบครัวไม่ต้องการให้เป็นข่าว

6. การใช้สื่อไปในทางเสริมสร้างอัตลักษณ์ออนไลน์สร้างภาพและเลียนแบบพฤติกรรม ค่านิยมที่ผิด

7. การหลงผิดเปิดเผยข้อมูลและความเป็นส่วนตัวบนสื่อออนไลน์

8. การขาดการส่งเสริม สร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ ต่อตัวเด็กและเยาวชนและครอบครัว

9. การขาดกฎหมายกฎหมายปกป้องคุ้มครองเด็กจากสื่อออนไลน์ และที่สำคัญคือ

10. การขาดหน่วยงานกำกับดูแล ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่บูรณาการและเท่าทันสถานการณ์ โดยเฉพาะ

ที่มา : Isranews Agency | สำนักข่าวอิศรา

สถานการณ์ครอบครัวไทย

สสส.-ยูเอ็นเอฟพีเอ เปิดเสียงสะท้อนเยาวชนถึงสถานการณ์ครอบครัวไทย 4.0 พบอยู่ในระดับอบอุ่น-เข้มแข็ง สิ่งที่ยาวชนต้องการจากครอบครัวไทย อันดับ 1 ความรักต่อกัน ตามด้วยเวลาทำกิจกรรมร่วมกัน และไม่ทะเลาะ ใช้ความรุนแรง ชี้ทะเลาะแบบเงียบงัน ความรุนแรงรูปแบบหนึ่งในครอบครัวที่ยาวชนไม่ต้องการ ขณะที่รูปแบบครอบครัวไทยหลากหลายมากขึ้น “ครอบครัวเพศเดียวกัน อยู่คนเดียว ครอบครัวที่ไม่ใช่ญาติ” เน้นใช้เวลาในครอบครัวให้มีคุณภาพ หลังพบคนไทยมีเวลาให้ครอบครัวมากขึ้น จาก 2 ชม. เป็น 3 ชม.

จากผลสำรวจสถานการณ์ครอบครัวไทย โดยศูนย์วิจัยด้านเด็กและเยาวชน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สสส. ยูเอ็นเอฟพีเอ และคณะแพทยศาสตร์ ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน ม.สงขลานครินทร์ สำนวจความคิดเห็นจากตัวแทนเยาวชนทั่วประเทศ อายุระหว่าง 15-24 ปี จำนวน 824 คน ในเดือนมีนาคม 2560 ซึ่งประกอบด้วยเพศหญิง 57% เพศชาย 42% และอื่นๆ 1% รูปแบบครอบครัวไทย ส่วนใหญ่ 59% เป็นครอบครัวพ่อ แม่ ลูก ตามด้วยครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว 16% ครอบครัว 3 รุ่น 15% ครอบครัวข้ามรุ่น 5% ที่เหลือคืออยู่คนเดียว สามเณร-ภรรยาที่ไม่มีลูก ครอบครัวที่ไม่ใช่ญาติ

ครอบครัวในความหมายของเยาวชน อันดับ 1 คือ ความรัก ผูกพันต่อกัน 41% ตามด้วย การอยู่ร่วมกัน 29% การมีงานทำ มีรายได้ของหัวหน้าครอบครัว 15% และการให้การศึกษาแก่สมาชิก 15% สำหรับความรู้สึกต่อวันครอบครัวพบว่า เกินครึ่งรู้สึกเฉยๆ (54%) ตามด้วยดีใจ 43% เสียใจ 2% และอื่นๆ 1% โดยสิ่งที่นึกถึงในวันครอบครัว 45% คือความสุข ตามด้วยการไปเที่ยว ทำกิจกรรมร่วมกัน 40% เมื่อถามถึง ความเข้มแข็งของครอบครัว พบว่า สถานการณ์ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยเยาวชนมองว่า ครอบครัวมีความเข้มแข็งมาก 52% ความอบอุ่นอยู่ในระดับมาก 52% ทั้งนี้พบว่ามีเยาวชน 10% ที่ระบุว่าครอบครัวไม่เข้มแข็งและไม่อบอุ่นเลย ส่วนความสุขเมื่อได้อยู่กับครอบครัว 83% มีความสุขมาก เช่นเดียวกับความปลอดภัยเมื่อได้อยู่กับครอบครัว 92% เยาวชนรู้สึกปลอดภัย ส่วนการยอมรับและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องครอบครัว พบว่า ครอบครัวไทยเปิดโอกาสให้กับเยาวชนในระดับมาก 56% ตามด้วยปานกลาง 37% ทั้งนี้ รูปแบบของครอบครัวพ่อแม่ลูกจะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด ขณะที่ครอบครัวข้ามรุ่นเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในระดับที่น้อย

ลักษณะครอบครัวที่ยาวชนต้องการ อันดับ 1 คือความรักต่อกัน 24% ตามด้วยอันดับ 2 การมีเวลาทำกิจกรรมร่วมกัน และไม่ทะเลาะ หรือใช้ความรุนแรง 22% อันดับ 3 มีบ้าน ที่อยู่เป็นของตนเอง 20% สำหรับความกังวลต่อครอบครัว ในภาพรวมเยาวชนกังวลเรื่องปัญหาสุขภาพเป็นอันดับ 1 ตามด้วยอันดับ 2 คือ การทะเลาะวิวาท ใช้ความรุนแรง และอันดับ 3 คือ หนี้สิน อย่างไรก็ตามหากจำแนกตามกลุ่มรายได้ จะพบว่า เยาวชนในกลุ่มรายได้น้อย มีความกังวลเรื่องหนี้สินเป็นอันดับ 1 ตามด้วยปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด และการไม่มีบ้านและรถ ทั้งนี้ในสายตาของเยาวชนต่อสถานการณ์ของครอบครัวสังคมไทยในภาพรวม กลับมองว่าอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วงถึง 70% ขณะที่มองว่าน่าชื่นชม 20% และเฉยๆ 10%

“จะเห็นได้ว่า สถานการณ์ครอบครัวไทยในมุมมองของเยาวชน อยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยความรัก ความห่วงใย และการใช้เวลาร่วมกัน เป็นสิ่งที่เยาวชนต้องการจากครอบครัวไทยมากที่สุด ซึ่งหากดูจากการใช้เวลาของประชากรไทย โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า การใช้เวลาร่วมกันในครอบครัวดีขึ้น จาก 2 ชั่วโมง เป็นเกือบ 3 ชั่วโมง คำถามที่ตามมาคือ เวลาที่ให้กับคนในครอบครัว 3 ชม. ทำอย่างไรถึงกลายเป็นเวลาที่มีคุณภาพ เช่นเด็กปฐมวัยการเล่นกับลูกตามช่วงวัยที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ในวัยเรียนควรมีกิจกรรมเพื่อกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้และทักษะชีวิต และวัยรุ่น พ่อแม่ต้องใช้ทักษะการฟังให้มากกว่าเดิม และพ่อแม่ควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติดูแลต่อผู้สูงอายุ สิ่งสำคัญคือ การสื่อสารเชิงบวกในครอบครัว และการให้ใกล้ชิดกับเด็กตั้งแต่เล็กจะส่งผลต่อภูมิคุ้มกันแก่เด็กเมื่อโตขึ้น”

ภาพรวมของครอบครัวไทยในช่วง 25 ปีที่ผ่านมา จากรายงานสถานการณ์ประชากรไทย พ.ศ. 2558 พบว่า ครอบครัวสามรุ่นเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และเป็นครอบครัวประเภทหลักในปัจจุบัน โดยเฉพาะในชนบท ส่วนครอบครัวพ่อแม่ลูก ซึ่งเคยเป็นครอบครัวหลักลดลงประมาณครึ่งหนึ่ง ขณะที่ครอบครัวคู่สามีภรรยาที่ไม่มีลูกเพิ่มขึ้น 3 เท่า โดยเพิ่มขึ้นในเขตชนบทสูงกว่าในเมือง สำหรับครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวมีสัดส่วนลดลงเล็กน้อย แต่มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 970,000 ครอบครัว เป็น 1.37 ล้านครัวเรือน นอกจากนี้ยังพบครอบครัวข้ามรุ่นและครัวเรือนที่อยู่คนเดียวเพิ่มขึ้นถึง 2 เท่า ดังนั้นรูปแบบครอบครัวในปัจจุบัน อันดับ 1 ครอบครัวสามรุ่น 37% อันดับ 2 ครอบครัวพ่อแม่ลูก 27% อันดับ 3 คู่สามีภรรยาที่ไม่มีบุตร 16% อันดับ 4 ครัวเรือนอยู่คนเดียว 14% อันดับ 5 ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว 7% อันดับ 6 ครัวเรือนข้ามรุ่น 2% และอันดับ 7 ครัวเรือนที่ไม่ใช่ญาติ 1% ซึ่งมีความเป็นชุมชนแบบหนึ่ง ทั้งชุมชนของเพื่อนฝูง หรือคนที่ไม่ใช่ญาติ แต่มีสายสัมพันธ์ที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

นอกจากนี้ ยังพบรูปแบบครอบครัวที่หลากหลาย เช่น ครอบครัวเพศเดียวกัน ครอบครัวที่ไม่ใช่ญาติ ซึ่งปัจจุบันการใช้ชีวิตคู่ของคนเพศเดียวกันในไทยยังไม่ได้รับรองสถานภาพทางกฎหมาย ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงบริการ สิทธิและสวัสดิการจากภาครัฐที่จัดให้แก่คู่สมรสและบุตร อาทิ การลดหย่อนภาษีเงินได้ การรักษาพยาบาล การรับบุตรบุญธรรม การรับมรดก เป็นต้น ดังนั้นความหมายของครอบครัวยุคใหม่มีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก จึงไม่สามารถใช้ความหมายแบบเดิมไปเป็นตัวกำหนดนโยบายหรือบริการแบบเดิมได้ ถ้ากฎหมายและระบบสวัสดิการปรับตัวไม่ทัน เราก็จะละเลย กีดกันคนจำนวนไม่น้อยที่อยู่ในครอบครัวหลากหลายรูปแบบ ซึ่งหนทางหนึ่งที่จะติดตามสถานการณ์ได้ทันการณ์คือการเปิดโอกาสให้เยาวชนคนรุ่นใหม่เข้ามามีบทบาทในกระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะให้มากขึ้น

สิ่งที่เกิดขึ้นในครอบครัวที่เยาวชนชอบคือ การที่ครอบครัวได้ใช้เวลาและทำกิจกรรมอยู่ด้วยกัน ความเข้าใจและรับฟังปัญหา ให้คำปรึกษาได้ทุกเรื่อง ทั้งเรื่องเรียน ความรัก สิ่งที่เกิดขึ้นบ่อยและเยาวชนไม่ยอมให้เกิดขึ้นในครอบครัว คือ ปัญหาการหย่าร้าง การแยกทางของพ่อแม่ที่ส่งผลต่อความรู้สึกของลูกและลูกส่งผลกระทบต่อความเป็นเด็กมีปัญหา ความรุนแรงในครอบครัวจากการทะเลาะ ใช้ถ้อยคำรุนแรง ประชดประชัน ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล บางครั้งทะเลาะกันเป็นเวลานานจนเกิดสภาวะทะเลาะแบบเงียบงัน ไม่คุยกัน ทำให้เด็กรู้สึกอึดอัด ซึ่งสาเหตุที่ทะเลาะส่วนใหญ่เกิดจากพ่อดื่มสุรา บางครอบครัวพ่อดื่มมากจนต้องออกจากงาน ปัญหา

เศรษฐกิจในครอบครัว ดิดการพนัน และการนอกใจ ปัญหาช่องว่างระหว่างวัย รวมถึงสภาพการเกี่ยงกันดูแล ผู้สูงอายุและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล

“สิ่งที่เยาวชนอยากเห็น เพื่อช่วยให้เติบโตอย่างมีคุณภาพคือ การมีเวลาอยู่ร่วมกันมากขึ้น การแสดงความรัก ความอบอุ่นต่อกัน บางครอบครัวอยู่ด้วยกันแต่ก้มหน้าหา IT ไม่สบตากัน ซึ่งเยาวชนและพ่อแม่ต้องลดเวลา Line เพิ่มเวลาระหว่างกันในครอบครัวให้มากขึ้น และสิ่งที่เยาวชนคาดหวังจากชุมชนและสังคมรอบข้างคือ ลดการนิเทศ จ้องจับผิด ทำให้ถูกนำมาเปรียบเทียบ ส่วนภาครัฐควรสนับสนุนค่าใช้จ่ายการเรียนรู้ให้เป็น free education ที่แท้จริง เพื่อลดภาระของครอบครัวเปิดโอกาสคุณแม่วัยใสให้มีโอกาสทางการศึกษา มีอาชีพ และมีที่ยืนในสังคม”

ที่มา : สำนักข่าวสร้างสุข

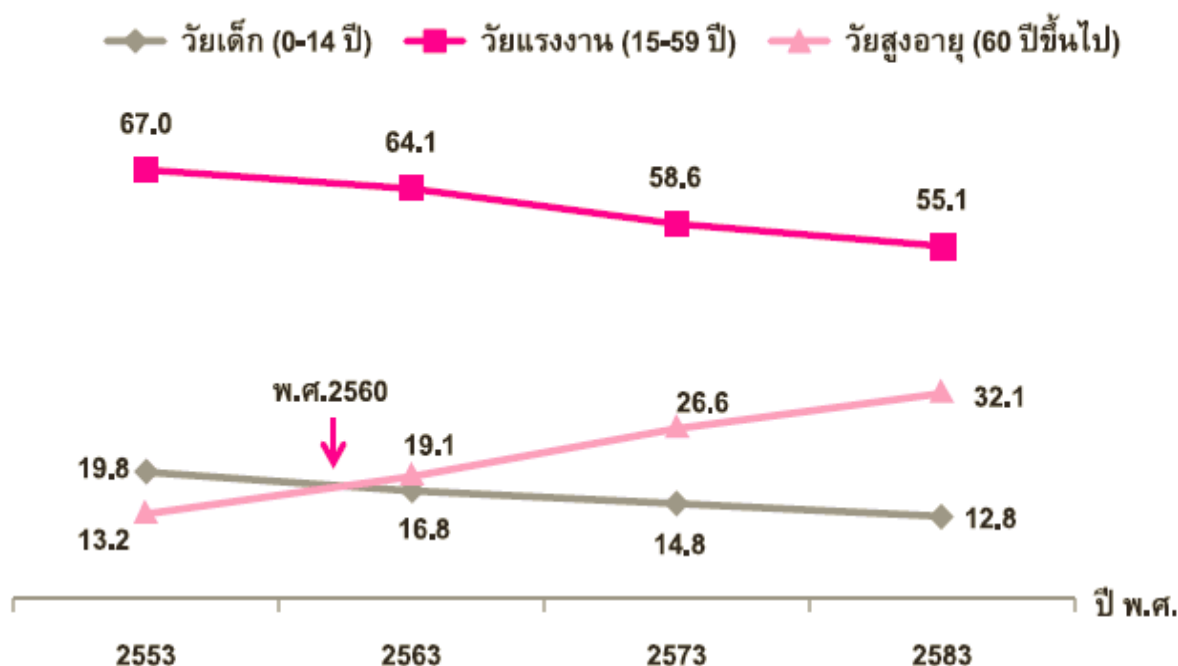
สถานการณ์ของปัญหาผู้พิการในประเทศไทย

สถานการณ์คนพิการในประเทศไทย พบว่ามีชายพิการประมาณ 52.77% และหญิง 47.23% โดยแบ่งเป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย 48.76% ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย 18.28% ทางการเห็น 10.43% ทางจิตใจหรือพฤติกรรม 7.4% ทางสติปัญญา 6.98% ทางการเรียนรู้ 0.57% และออทิสติก 0.46% คนพิการทั่วประเทศที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ ณ 30 ก.ย.60 มีจำนวน 1,820,155 คน เป็นคนพิการในวัยทำงานอายุ 15-60 ปี จำนวน 819,550 คน ประกอบด้วย คนพิการในวัยทำงานที่สามารถประกอบอาชีพได้ แต่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ 40.31% หรือ 330,339 คน คนพิการในวัยทำงานที่ประกอบอาชีพ 33.18% หรือ 271,916 คน คนพิการในวัยทำงานที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ 26.51% หรือ 217,295 คน เอกชนไม่สามารถหาคนพิการมาทำงานที่สถานประกอบการได้ทั้งๆ ที่มีตัวเลขคนพิการเหลืออยู่ 330,339 คน ในวัยทำงาน แต่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ การสร้างหรือฝึกอาชีพให้กับผู้พิการอย่างเหมาะสม ถือเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการให้สามารถพึ่งพาหนึ่งของแรงงานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ

ประเทศไทยมีผู้พิการที่มีปัญหาในบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิต ทั้งที่คนพิการมีศักยภาพ และหากได้ใช้ศักยภาพที่มีจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ และสร้างชื่อเสียง นอกจากนั้น องค์การสหประชาชาติ กำหนดว่านโยบายระดับประเทศหรือนานาชาติในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับคนพิการจะต้องมีคนพิการเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย เพราะรู้บริบทการดำเนินชีวิต อุปสรรคและสิ่งที่จะเกื้อกูลให้ใช้ชีวิตได้อย่างอิสระ มีความสุขและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยทำให้หน่วยงานหลายภาคส่วนเข้าใจบริบทการดำเนินชีวิตของคนพิการที่มีหลายประเภท หลายคนมีความสามารถและเฉลียวฉลาด ซึ่งหากมีเครื่องมือที่ช่วยเกื้อกูลให้คนพิการได้แสดงศักยภาพข้ามผ่านอุปสรรคของคนพิการได้ ทำให้คนพิการช่วยเหลือตนเองและเกิดประโยชน์กับสังคมได้ ดังนั้น การรวบรวมผู้ที่มีความเชี่ยวชาญที่ทำงานเกี่ยวข้องกับคนพิการมาแลกเปลี่ยนนวัตกรรม ความรู้ ในแต่ละเครือข่าย ลักษณะระดมความคิดเห็น สัมมนา ประชุมจะทำให้เกิดการต่อยอดความรู้ที่มีประโยชน์อย่างมาก

สถานการณ์ด้านประชากร

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางอายุของประชากรโครงสร้างทางอายุของประชากรแสดงด้วยสัดส่วนของประชากรในวัยต่างๆ เมื่อจำแนกประชากรออกเป็นกลุ่มอายุ 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ ประชากรวัยเด็ก (อายุน้อยกว่า 15 ปี) วัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) และวัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) จะเห็นได้ว่า ในระหว่างปี พ.ศ.2553 – พ.ศ.2583 สัดส่วนของประชากรวัยเด็ก และวัยแรงงาน มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่สัดส่วนของประชากรสูงอายุ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 13.2 ในพ.ศ.2553 เป็นร้อยละ 32.1 ในพ.ศ.2583 และที่น่าสังเกต คือ ในปีพ.ศ.2560 จะเป็นปีที่คาดว่าสัดส่วนของประชากรวัยเด็กจะเท่ากับสัดส่วนของประชากรวัยสูงอายุ (แผนภูมิที่ 1.1) แผนภูมิที่ 1.1 สัดส่วนประชากรวัยเด็ก วัยแรงงานและวัยสูงอายุ พ.ศ.2553 – พ.ศ.2583

แหล่งข้อมูล: 1. สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ.2553 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
2. การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2553 – พ.ศ.2583
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จำนวนและสัดส่วนของประชากรสูงอายุ

ตารางที่ 1.1 จากผลการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2553 – พ.ศ.2583 พบว่า สัดส่วนของประชากรสูงอายุวัยปลาย (อายุ 80 ปีขึ้นไป) มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนกล่าวคือ สัดส่วนของผู้สูงอายุวัยปลายจะเพิ่มจากประมาณร้อยละ 12.7 ของประชากรสูงอายุทั้งหมดเป็นเกือบ 1 ใน 5

ของประชากรสูงอายุ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุนี้นี้ จะสะท้อนถึงการสูงอายุขึ้นของประชากรสูงอายุ และนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของประชากรที่อยู่ในวัยพึ่งพิง ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพเมื่อพิจารณาสัดส่วนเพศของประชากรสูงอายุ พบว่า ประชากรสูงอายุเพศหญิงมีสัดส่วนร้อยละ 55.1 ในปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 56.8 ในปี 2583 โดยเฉพาะประชากรสูงอายุวัยปลายเพศหญิงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จากร้อยละ 13.9 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 21.3 ในปี 2583 เนื่องจากเพศหญิงจะมีอายุยืนยาวกว่าเพศชายสำหรับแนวโน้มประชากรสูงอายุไทยจะอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลหรือเขตเมืองเพิ่มขึ้นโดยในปี 2553 มีประชากรสูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลจำนวน 3.3 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 39.7 เพิ่มขึ้นเป็น 11.6 ล้านคน หรือร้อยละ 59.8 ในปี 2583 ทั้งนี้ เนื่องมาจากแนวโน้มการเติบโตของประชากรเมืองในประเทศไทยมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้น

ตารางที่ 1.1 จำนวนและสัดส่วนประชากรสูงอายุ จำแนกตามกลุ่มอายุ (อายุ 60-69 ปี, 70-79 ปี และ 80 ปีขึ้นไป) เพศ และเขตที่อยู่อาศัย พ.ศ.2553 – พ.ศ.2583

ปี พ.ศ.	2553		2563		2573		2583	
	จำนวน (เป็นคน)	ร้อยละ	จำนวน (เป็นคน)	ร้อยละ	จำนวน (เป็นคน)	ร้อยละ	จำนวน (เป็นคน)	ร้อยละ
รวมผู้สูงอายุทั้งหมด	8,408.0	100.0	12,621.7	100.0	17,578.9	100.0	20,519.4	100.0
ผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ 60-69 ปี)	4,629.7	55.1	7,255.6	57.5	9,260.4	52.7	8,958.5	43.7
ผู้สูงอายุวัยกลาง (อายุ 70-79 ปี)	2,708.1	32.2	3,676.6	29.1	5,897.9	33.6	7,639.4	37.2
ผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุ 80 ปีขึ้นไป)	1,070.2	12.7	1,689.5	13.4	2,420.6	13.8	3,921.4	19.1
ผู้สูงอายุชาย	3,776.2	44.9	5,624.3	44.6	7,739.6	44.0	8,874.3	43.2
ผู้สูงอายุหญิง	4,631.7	55.1	6,997.4	55.4	9,839.4	56.0	11,645.1	56.8
ผู้สูงอายุในเขตเมือง	3,333.9	39.7	6,283.9	49.8	10,422.2	59.3	11,586.0	59.8
ผู้สูงอายุในเขตชนบท	5,074.1	60.3	6,337.8	50.2	7,156.8	40.7	7,774.6	40.2

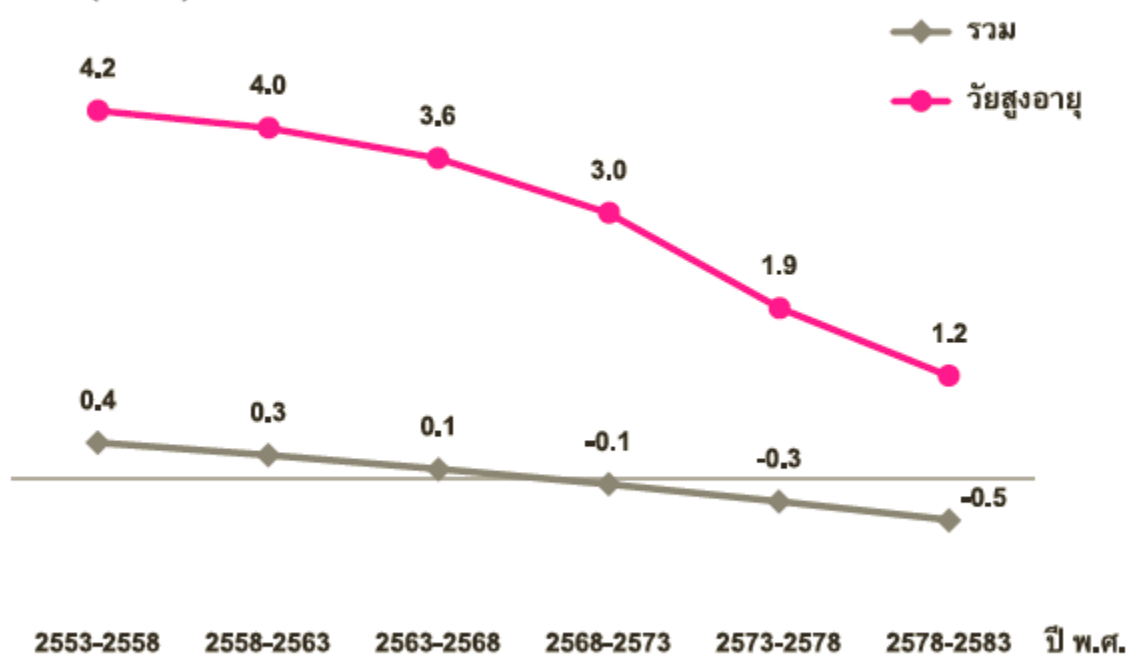
แหล่งข้อมูล: การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2553 – พ.ศ.2583
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อัตราเพิ่มของประชากรรวมเปรียบเทียบกับประชากรวัยสูงอายุ

จากข้อมูลการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2553-พ.ศ.2583 ชี้ให้เห็นว่า อัตราการเพิ่มของประชากรโดยรวมมีแนวโน้มลดลงจนติดลบ โดยเริ่มติดลบในช่วงระหว่างปีพ.ศ.2568 – พ.ศ.2573 เป็นต้นไป ในขณะที่อัตราการเพิ่มของประชากรสูงอายุแม้ว่าจะมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงอยู่ในระดับที่สูงกว่าอัตราการเพิ่มประชากรรวมค่อนข้างมาก อันเป็นผลมาจากอัตราเจริญพันธุ์ที่ลดลงอย่างรวดเร็ว (แผนภูมิที่ 1.2)

แผนภูมิที่ 1.2 อัตราการเพิ่มประชากรรวม เปรียบเทียบกับประชากรวัยสูงอายุ พ.ศ.2553 – พ.ศ.2583

อัตราเพิ่มต่อปี (ร้อยละ)

แหล่งข้อมูล: การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 – พ.ศ.2583
ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI)

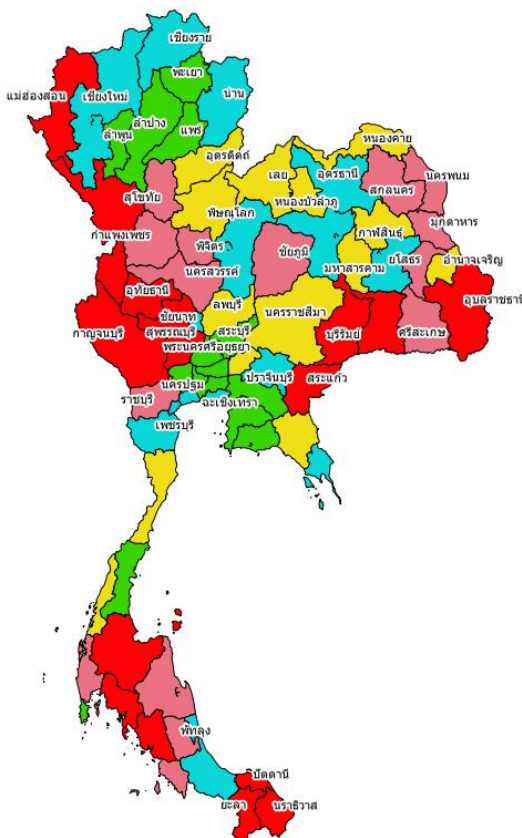
ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) เป็นดัชนีรวม (Composite index) ที่สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประเทศไทยได้พัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกเพื่อใช้ในการประเมินความก้าวหน้าการพัฒนาคนในระดับจังหวัดของประเทศไทยในปี 2546 โดยได้นำแนวคิดและวิธีการคำนวณดัชนีการพัฒนาคน (Human Development Index - HDI) ของ UNDP มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาดัชนี HAI ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย ดัชนีความก้าวหน้าของคนปี 2560 ยึดกรอบแนวคิดการพัฒนาคนที่ครอบคลุม การมีสุขภาพที่ดี มีการศึกษา มีชีวิตการงาน มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นในชุมชนที่มีความปลอดภัยมีการคมนาคมที่สะดวกปลอดภัยและเข้าถึงการสื่อสารอย่างทั่วถึง ตลอดจนมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี ซึ่งจากกรอบแนวคิดพัฒนาคนดังกล่าวได้ใช้เป็นกรอบในการกำหนดองค์ประกอบของดัชนีความก้าวหน้าของคนปี 2560 ประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อยคือ 1) ด้านสุขภาพ 2) ด้านการศึกษา 3) ด้านชีวิตการงาน 4) ด้านรายได้ 5) ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม 6) ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน 7) ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และ 8) ด้านการมีส่วนร่วม โดยดัชนีย่อยในแต่ละด้านมี 4 ตัวชี้วัดเท่า ๆ กัน รวมตัวชี้วัดทั้งหมด 32 ตัวชี้วัด และในปัจจุบันทาง UNDP แห่งประเทศไทย ได้โอนภารกิจการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบดำเนินการ โดยทางสำนักงานฯ ได้จัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558 เป็นเล่มแรก และดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2560 เป็นเล่มที่สอง

จังหวัดที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุดห้าลำดับแรก

จากผลการประเมินความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัดโดยใช้ดัชนี HAI ปี 2560 สะท้อนให้เห็นว่า จังหวัดภูเก็ตมีการพัฒนาคนก้าวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลำพูน นนทบุรี และกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ โดยทั้ง 5 จังหวัดดังกล่าว มีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนด้านชีวิตการงาน ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม และด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ค่อนข้างสูงมีค่าดัชนีเกินกว่า 0.6 รวมทั้งการพัฒนาคนด้านการศึกษา ด้านรายได้ และด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ก็มีความก้าวหน้าในระดับปานกลางจนถึงค่อนข้างสูงโดยมีค่าดัชนีเกินกว่า 0.5 ในทางตรงกันข้าม ด้านการมีส่วนร่วมกลับมีความก้าวหน้า น้อยมาก (ค่าดัชนีต่ำกว่า 0.3) โดยเฉพาะในจังหวัดภูเก็ต นนทบุรี และกรุงเทพมหานคร แต่ยกเว้นจังหวัดลำพูนมีความก้าวหน้ามากที่สุดคืออยู่ลำดับที่ 1 ของประเทศ (ค่าดัชนีด้านการมีส่วนร่วม = 0.8729)

จังหวัดที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนน้อยที่สุดห้าลำดับ

โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีการพัฒนาคนก้าวหน้าน้อยที่สุดคืออยู่ลำดับที่ 77 จาก 77 จังหวัด รองลงมา จังหวัดนราธิวาสมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนน้อยมากอยู่ลำดับที่ 76 จังหวัดชัยนาทอยู่ลำดับที่ 75 จังหวัดปัตตานีอยู่ลำดับที่ 74 และจังหวัดสระแก้วอยู่ลำดับที่ 73 โดยทั้ง 5 จังหวัดดังกล่าวมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนด้านการศึกษาด้านรายได้น้อยมาก ซึ่งมีค่าดัชนีด้านการศึกษายู่ระหว่าง 0.1190 – 0.3303 (ค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ = 0.4790) และค่าดัชนีด้านรายได้อยู่ระหว่าง 0.2760 – 0.4323 (ค่าเฉลี่ยประเทศ = 0.5463)

ดัชนีความก้าวหน้าของคน	
	0.6252 – 0.6885
	0.5955 – 0.6239
	0.5793 – 0.5942
	0.5643 – 0.5790
	0.4637 – 0.5631

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) รายจังหวัด ปี 2560

จังหวัด	โดยรวม	สุขภาพ	การศึกษา	ชีวิต การทำงาน	รายได้	ที่อยู่อาศัยและ สภาพแวดล้อม	ชีวิตครอบครัว และชุมชน	การคมนาคม และการสื่อสาร	การมี ส่วนร่วม
1. ภูเก็ต									
2. พระนครศรีอยุธยา									
3. ลำพูน									
4. นนทบุรี									
5. กรุงเทพมหานคร									
6. ชลบุรี									
7. พะเยา									
8. ระยอง									
9. ลำปาง									
10. ปทุมธานี									
11. ฉะเชิงเทรา									
12. นครปฐม									
13. สระบุรี									
14. แพร่									
15. ชุมพร									
16. เพชรบูรณ์									
17. สมุทรปราการ									
18. สมุทรสงคราม									
19. สมุทรสาคร									
20. เชียงราย									
21. เชียงใหม่									
22. สิงห์บุรี									
23. ปราจีนบุรี									
24. ขอนแก่น									
25. ร้อยเอ็ด									
26. อุตรดิตถ์									
27. ตราด									
28. เพชรบุรี									
29. น่าน									
30. สงขลา									
31. บึงกาฬ									
32. หนอง									
33. มหาสารคาม									
34. อำนาจเจริญ									

จังหวัด	โดยรวม	สุขภาพ	การศึกษา	ชีวิต การทำงาน	รายได้	ที่อยู่อาศัยและ สภาพแวดล้อม	ชีวิตครอบครัว และชุมชน	การคมนาคม และการสื่อสาร	การมี ส่วนร่วม
35. พิษณุโลก									
36. นครนายก									
37. หนองคาย									
38. จันทบุรี									
39. หนองบัวลำภู									
40. อุดรดิตถ์									
41. ประจวบคีรีขันธ์									
42. เลย									
43. นครราชสีมา									
44. ลพบุรี									
45. กาฬสินธุ์									
46. ยโสธร									
47. สุโขทัย									
48. ชัยภูมิ									
49. นครพนม									
50. สกลนคร									
51. ศรีสะเกษ									
52. สตูล									
53. ราชบุรี									
54. พิจิตร									
55. นครศรีธรรมราช									
56. พัทลุง									
57. นครสวรรค์									
58. Mukdahan									
59. พังงา									
60. กำแพงเพชร									
61. ตาก									
62. อุบลราชธานี									
63. ตรัง									
64. อุทัยธานี									
65. สุราษฎร์ธานี									
66. กระบี่									
67. กาญจนบุรี									

ดีมาก

ดี

ปานกลาง

น้อย

น้อยที่สุด

จังหวัด	โดยรวม	สุขภาพ	การศึกษา	ชีวิต การทำงาน	รายได้	ที่อยู่อาศัยและ สภาพแวดล้อม	ชีวิตครอบครัว และชุมชน	การคมนาคม และการสื่อสาร	การมี ส่วนร่วม
68. สุพรรณบุรี									
69. อ่างทอง									
70. บุรีรัมย์									
71. สุรินทร์									
72. ยะลา									
73. สระแก้ว									
74. ปัตตานี									
75. ชัยนาท									
76. นราธิวาส									
77. แม่ฮ่องสอน									

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ผลสำรวจความสุขและ แผนที่ทางสังคม (Social Map)

จากดัชนีความก้าวหน้าของคน และผลสำรวจ

ความสุข 5 จังหวัดแรกที่มีค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน และ
ผลสำรวจความสุขสูงสุด และ 5 จังหวัดสุดท้ายที่มีค่าดัชนี
ความก้าวหน้าของคนและผลสำรวจความสุขน้อยที่สุด ดังนี้

ลำดับ	ดัชนีความก้าวหน้า ของคน	ผลสำรวจความสุข
1	ภูเก็ต	แม่ฮ่องสอน
2	พระนครศรีอยุธยา	พังงา
3	ลำพูน	ชัยภูมิ
4	นนทบุรี	ปราจีนบุรี
5	กรุงเทพมหานคร	อุทัยธานี

ลำดับ	ดัชนีความก้าวหน้า ของคน	ผลสำรวจความสุข
77	แม่ฮ่องสอน	กรุงเทพมหานคร
76	นราธิวาส	สมุทรปราการ
75	ชัยนาท	ภูเก็ต
74	ปัตตานี	ลพบุรี
73	สระแก้ว	นราธิวาส

จ ก

ด ร ร

ในเบื้องต้นจะเห็นได้ว่าดัชนีความก้าวหน้าของคน และผล
สำรวจความสุขนั้น มีลักษณะที่ขัดแย้ง หรือสวนทางกัน
สามารถดูได้จาก กรุงเทพมหานคร มีดัชนีความก้าวหน้าอยู่ใน
ลำดับที่ 5 ของประเทศ แต่ผลสำรวจความสุขพบว่า

กรุงเทพมหานคร อยู่ลำดับที่ 77 ของประเทศ และแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีดัชนีความก้าวหน้าอยู่ลำดับที่ 77 ของประเทศ
แต่กลับมีผลสำรวจความสุขอยู่ที่ ลำดับ 1 ของประเทศ แสดงให้เห็นว่า ความเจริญ สวนทางกับความสุข จังหวัดที่ยังมี
ความเจริญมากความสุขกลับยิ่งน้อยลง ในทางกลับกันจังหวัดที่มีความเจริญน้อยกลับมีความสุขมาก ดังเช่น จังหวัด
แม่ฮ่องสอน อย่างไรก็ตามตารางดังกล่าวเป็นเพียงตารางเบื้องต้นเท่านั้น เนื่องจากมีเพียง 2 จังหวัดเท่านั้นที่ปรากฏใน
ตาราง ซึ่งอาจจะยังไม่สามารถสรุปได้ว่าดัชนีความก้าวหน้าของคนนั้น สวนทางกับผลสำรวจความสุข จึงจำเป็นต้อง
แสดงตารางเพิ่มเติมโดยอิงผลสำรวจความสุขเป็นหลัก ดังนี้

ลำดับ	ผลสำรวจ ความสุข	ดัชนีความก้าวหน้า ของคน	ลำดับ
1	แม่ฮ่องสอน		77
2	พังงา		59
3	ชัยภูมิ		48
4	ปราจีนบุรี		23
5	อุทัยธานี		64
6	จันทบุรี		38
7	สุโขทัย		47
8	พะเยา		7
9	แพร่		14
10	น่าน		29

ลำดับ	ผลสำรวจ ความสุข	ดัชนีความก้าวหน้า ของคน	ลำดับ
11	หนองคาย		37
12	ลำปาง		9
13	พิษณุโลก		35
14	มหาสารคาม		33
15	สระแก้ว		73
16	เพชรบูรณ์		16
17	ลำพูน		3
18	สุพรรณบุรี		68
19	ชัยนาท		75
20	อุตรดิตถ์		40

ดีมาก

ดี

ปานกลาง

น้อย

น้อยที่สุด

จาก 20 จังหวัดแรกที่มีผลสำรวจความสุขสูงสุดในระดับประเทศ มีเพียง 4 จังหวัดเท่านั้นที่มีค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ในระดับดีมาก ได้แก่ พะเยา แพร่ ลำปาง และลำพูน มี 3 จังหวัดอยู่ในระดับดี ได้แก่ ปราจีนบุรี น่าน และเพชรบูรณ์ มี 5 จังหวัดอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ จันทบุรี หนองคาย พิษณุโลก มหาสารคาม และอุดรธานี มี 3 จังหวัดอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ พังงา ชัยภูมิ และสุโขทัย และมี 5 จังหวัดอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน อุทัยธานี สระแก้ว สุพรรณบุรี และชัยนาท จะเห็นได้ว่าในภาพรวม 20 จังหวัดแรกที่มีผลสำรวจความสุขสูงสุด มีถึง 13 จังหวัดที่มีค่า ดัชนีความก้าวหน้าของคน ในระดับปานกลาง ถึงน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าในภาพรวมของประเทศนั้น ความเจริญสวนทางกับความสุขของประชาชน ดังที่เราเห็นได้จากกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงของประเทศไทย มีความเจริญก้าวหน้าสูง ตึกรามบ้านช่องทันสมัย มีผู้คนมากมายอพยพเข้าไปยังกรุงเทพมหานคร เพื่อหางานทำ หรือการเริ่มต้นชีวิตใหม่ แต่กลับพบว่าความสุขของประชาชนในกรุงเทพมหานครนั้น มีความสุขน้อยที่สุดภายในประเทศ เหมือนกับแม่ฮ่องสอน เป็นเมืองแห่งธรรมชาติ ตึกรามบ้านช่อง ค่อนข้างน้อย มีความห่างไกลจากความเจริญ การใช้ชีวิตของผู้คนเรียบง่าย ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประชาชนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขแม้จะเป็นจังหวัดที่มีดัชนีความก้าวหน้าของคนน้อยที่สุด แต่กลับเป็นจังหวัดที่ประชาชนมีความสุขมากที่สุดในประเทศ

เพราะฉะนั้นเราจะทำอย่างไรเพื่อที่จะทำให้ความเจริญที่เพิ่มขึ้นสามารถเพิ่มความสุขของประชาชนไปในทิศทางเดียวกันได้ อาทิ อาจจะต้องเพิ่มพื้นที่สีเขียวมากขึ้น เพราะธรรมชาติจะเป็นส่วนหนึ่งในการเยียวยาจิตใจของผู้คนได้ และยังช่วยลดมลพิษจากการขับขี และภาวะโลกร้อน การกระจายที่อยู่อาศัยไปรอบนอกมากกว่าการสร้างที่อยู่เพิ่มขึ้นในเขตที่แออัด การแก้ไขปัญหาจราจรติดขัดโดยการเพิ่มทางเลือกโดยสารสาธารณะ แต่เป็นเพียงเบื้องต้นเท่านั้นที่รัฐจะสามารถกระทำได้ อย่างไรก็ตามเรื่องของความสุขเป็นเรื่องภายในของจิตใจมนุษย์ ความสุขแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางคนสุขที่ได้ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง บางคนสุขที่ได้ใช้ชีวิตอย่างพอใจ เพราะฉะนั้นแล้วความสุขเป็นเรื่องที่ยากในการเปลี่ยนแปลง แม้แต่มาตรการหรือนโยบายที่ออกมา 1 มาตรการหรือนโยบาย ยังไม่สามารถทำให้ทุกคนพึงพอใจไปในทิศทางเดียวกันได้ ความสุขก็เช่นกัน ดังนั้นจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ จะทำอย่างไรที่จะลดปัญหาความเหลื่อมล้ำควบคู่ไปกับความสุขของประชาชน

นอกจากผลสำรวจความสุขแล้ว มีข้อมูลอีกข้อมูลหนึ่งที่สามารถนำมาเทียบเคียงหรือวิเคราะห์ได้ นั่นคือข้อมูลแผนที่ทางสังคม หรือ Social Map ในข้อมูลของ Social Map จะเป็นการรวบรวมข้อมูลของผู้ประสบปัญหาจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหลากหลายข้อมูลที่สามารถนำมาเทียบเคียงกับดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านรายได้ ด้านครอบครัว หรือด้านที่อยู่อาศัย เป็นต้น ในข้อมูล Social Map ก็จะมีบอกรายได้ ประชากร สถานภาพครอบครัว สถานภาพที่อยู่อาศัยไม่ว่าจะเป็นมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง มีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงถาวร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ก็สามารถนำมาวิเคราะห์ร่วมกับดัชนี HAI ได้ในการนำข้อมูลต่างๆ มาแก้ไขในพื้นที่ได้ เช่น การนำข้อมูล HAI ที่

ประสบปัญหาทางด้านที่อยู่อาศัยในเขตสีแดงมากางลงในแผนที่ผ่านโปรแกรมสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) แล้วใช้ข้อมูลจากทาง Social Map สํารวจผู้ที่ประสบปัญหาทางด้านที่อยู่อาศัยในพื้นที่สีแดง แล้วนำข้อมูลที่แสดงลงพื้นที่ไปยังผู้ประสบปัญหาได้โดยตรงเนื่องจาก ในโปรแกรมและข้อมูลของ Social Map จะเป็นการระบุพิกัด ลองตึกจุด ละตึกจุด จึงทำให้สามารถเดินทางไปยังผู้ประสบปัญหาได้โดยตรง เป็นต้น

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 (จังหวัดอุทัยธานี นครสวรรค์ พิจิตร และจังหวัดกำแพงเพชร)

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 มีศักยภาพเป็นแหล่งผลิตและการค้าข้าวที่สำคัญโดยมีจังหวัดนครสวรรค์เป็นศูนย์กลาง มีพื้นที่รองรับการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือตอนล่างที่จังหวัดพิจิตรเป็นแหล่งผลิตพลังงานชีวภาพ จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร อาทิ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากแกลบ และการผลิต Ethanol จากกากน้ำตาลที่จังหวัดพิจิตร นครสวรรค์ และจังหวัดกำแพงเพชร มีศักยภาพด้านการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมทั้งทางรถยนต์ รถไฟ เชื่อมต่อภาคเหนือตอนบนและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการขนส่งทางน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเหมาะสมกับการขนส่งสินค้าที่สามารถเชื่อมต่อระหว่างภาคกลางตอนบนมีศักยภาพ ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรม มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่สำคัญ คือเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า ทิศทางการพัฒนา **ท่องเที่ยว** ห้วยขาแข้งที่เป็นมรดกโลก และการท่องเที่ยววิถีชีวิตบนลำน้ำสะแกกรังและเจ้าพระยา สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภาคกลางสู่ภาคเหนือ โดยสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาได้ดังนี้ (๑) พัฒนาข้าวและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเกษตร จากศักยภาพของพื้นที่ เป็นแหล่งผลิตข้าวและพืชไร่ที่สำคัญของภาคและประเทศโดยสนับสนุนการพัฒนาอย่างครบวงจรหรือห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานการผลิตทางการเกษตร (GAP) และมาตรฐานการผลิตอุตสาหกรรม (GMP) โดยมีจังหวัดพิจิตร เป็นฐานการผลิต กำแพงเพชรเน้นการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่านครสวรรค์เป็นศูนย์กลางการค้าและบริการ (๒) พัฒนาอุตสาหกรรม พลังงานทดแทนจากผลผลิตและวัสดุการเกษตรโดยเฉพาะสินค้ากลุ่มพลังงาน ทดแทนจากผลผลิตทางการเกษตรซึ่งเป็นแนวนโยบายด้านพลังงานของประเทศ ด้วยพื้นที่กลุ่มจังหวัดเป็น แหล่งผลิตข้าวและพืชไร่แหล่งใหญ่ของภาคและประเทศ ทำให้มีวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรปริมาณมาก นอกจากนี้ยังสามารถนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตรจากพื้นที่ข้างเคียงรวมทั้งจากประเทศพม่า (๓) พัฒนากลุ่มจังหวัดให้เป็นศูนย์การผลิตและกระจายสินค้าเชื่อมโยงกับภาคเหนือตอนบน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง สามารถรองรับการขยายตัวของการลงทุนขนาดใหญ่จากภาคกลาง โดยใช้วัตถุดิบภายในกลุ่มจังหวัดและพื้นที่ข้างเคียงได้อีกด้วย พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาระบบการขนส่งทาง รางและทางน้ำ โดยมีจังหวัดนครสวรรค์เป็นศูนย์กลางการคมนาคมและกระจายสินค้า (๔) พัฒนาการท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นในระดับประเทศและระดับโลก ได้แก่มรดกโลกเขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่า ห้วยขาแข้งและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร บึงบอระเพ็ดในนครสวรรค์เสริมกับวิถีชีวิตชาวเรือนแพบนลำน้ำน่านเจ้าพระยาและสะแกกรัง ใช้การจัดการ ทางการตลาดการท่องเที่ยวมาเสริมสร้างให้เกิดคุณค่า และขยายฐานนักท่องเที่ยวโดยรวมและเฉพาะกลุ่ม (๕) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะป่าไม้และน้ำ เพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์ป้องกัน การชะล้างพังทลายของดิน ป้องกันและแก้ปัญหาอุทกภัย และภัยแล้ง ในอุทัยธานีกำแพงเพชรเน้นการสร้าง แก้มลิงและฝายในลำน้ำ

ที่ตั้งและอาณาเขต

เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากมีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน ได้แก่แม่น้ำปิง แม่น้ำยม แม่น้ำวัง และแม่น้ำน่าน ซึ่งไหลรวมมาบรรจบกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา ที่ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ และแม่น้ำสะแกกรังที่มีต้นกำเนิดอยู่ในเขตเทือกเขาโมโกจูในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่ ตำบลท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี พื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ลักษณะดินเป็นดินเหนียวปนทราย ระบายน้ำได้ดี เหมาะแก่การทำนาและปลูกพืชไร่

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ มีพื้นที่รวม ๒๙,๔๖๖.๔๓ ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากร รวม ๒,๖๗๕,๔๑๗ คน ความหนาแน่นของประชากร ๙๐.๘๐ คนต่อตารางกิโลเมตร จังหวัดที่มีประชากรมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ มีประชากรทั้งสิ้น ๑,๐๗๑,๖๘๖ คน (ความหนาแน่น ๑๑๑.๖๖ คน ต่อตารางกิโลเมตร) รองลงมาคือจังหวัดกำแพงเพชรมีประชากร ๗๒๖,๐๐๙ คน (ความหนาแน่น ๘๔.๓๕ คนต่อตารางกิโลเมตร) จังหวัดพิจิตรมีประชากร ๕๔๙,๖๘๘ คน (ความหนาแน่น ๑๒๑.๓๒ คนต่อตารางกิโลเมตร) และจังหวัดอุทัยธานีมีประชากร ๓๒๘,๐๓๔ คน (ความหนาแน่น ๔๘.๗๔ คนต่อตารางกิโลเมตร)

จังหวัดอุทัยธานี

พื้นที่ 6,730.246 ตารางกิโลเมตร

จำนวน 8 อำเภอ 70 ตำบล 642 หมู่บ้าน

การบริหารส่วนท้องถิ่น 1 เทศบาลเมือง 13 เทศบาลตำบล 49 องค์การบริหารส่วนตำบล

ประชากร ชาย 161,758 คน หญิง 168,184 คน รวม 329,942 คน

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดนครสวรรค์ NAKHON SAWAN TOURIST MAP

จังหวัดนครสวรรค์

พื้นที่ 9,597.677 ตารางกิโลเมตร

จำนวน 15 อำเภอ 128 ตำบล 1,432 หมู่บ้าน

การบริหารส่วนท้องถิ่น 1 เทศบาลนคร 2 เทศบาลเมือง 18 เทศบาลตำบล 121 องค์การบริหารส่วนตำบล

ประชากร ชาย 520,575 คน หญิง 544,759 คนรวม 1,065,334 คน

ประชากร ชาย 265,030 คน หญิง 276,838 คน รวม 541,868 คน

จังหวัดกำแพงเพชร

พื้นที่ 8,607.5 ตารางกิโลเมตร

จำนวน 11 อำเภอ 78 ตำบล 956 หมู่บ้าน

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น 1 เทศบาลเมือง 22 เทศบาลตำบล 64 องค์การบริหารส่วนตำบล

ประชากร ชาย 361,558 คน หญิง 367,575 คน รวม 729,133 คน

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง)

ที่ตั้งและอาณาเขต

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ประกอบด้วยจังหวัดชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี และอ่างทอง ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มภาคกลางของประเทศไทย บริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลุ่มน้ำป่าสัก มีพื้นที่รวม 10,460.26 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,537,687.50 ไร่ โดยจังหวัดลพบุรี มีพื้นที่มากที่สุดเท่ากับ 6,199.70 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 59.27 ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ ในขณะที่จังหวัดสิงห์บุรี มีพื้นที่น้อยที่สุด เท่ากับ 822.48 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 7.86 ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ

ข้อมูลทั่วไป

- พื้นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำการเกษตร มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน ประกอบด้วย แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำน้อย แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำบางขาม
- ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง
- เป็นแหล่งน้ำผลิตสินค้าทางการเกษตรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะข้าว อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง ไข่เนื้อ และสัตว์น้ำจืด
- เป็นแหล่งผลิตพลังงานทดแทนที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งผลิตพืชอาหารสัตว์
- เป็นแหล่งแปรรูปสินค้าการเกษตรเพื่อการส่งออก
- เป็นแหล่งวัตถุดิบอุตสาหกรรมก่อสร้าง
- มีตลาดกลางการเกษตร

ที่มา : ข้อมูลจากแผนพัฒนาภูมิภาคกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2

ประชากร

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 มีประชากรทั้งสิ้น 1,559,153 คน แบ่งเป็น เพศชาย 761,332 คน (ร้อยละ 48.83 ของจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดฯ) และเพศหญิง 797,821 คน (ร้อยละ 51.17 ของจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดฯ) โดยที่จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งมีจำนวนประชากรน้อยที่สุดเท่ากับ 208,926 คน (ร้อยละ 13.40 ของจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดฯ) ในขณะที่จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีจำนวนประชากรมากที่สุด เท่ากับ 742,048 คน (ร้อยละ 47.59 ของจำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดฯ) เนื่องจากจังหวัดลพบุรีมีพื้นที่มากกว่าจังหวัดสิงห์บุรี ประมาณ 7.5 เท่า

การปกครอง

การปกครอง กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 แบ่งการปกครองออกเป็น 32 อำเภอ 288 ตำบล 2,504 หมู่บ้าน

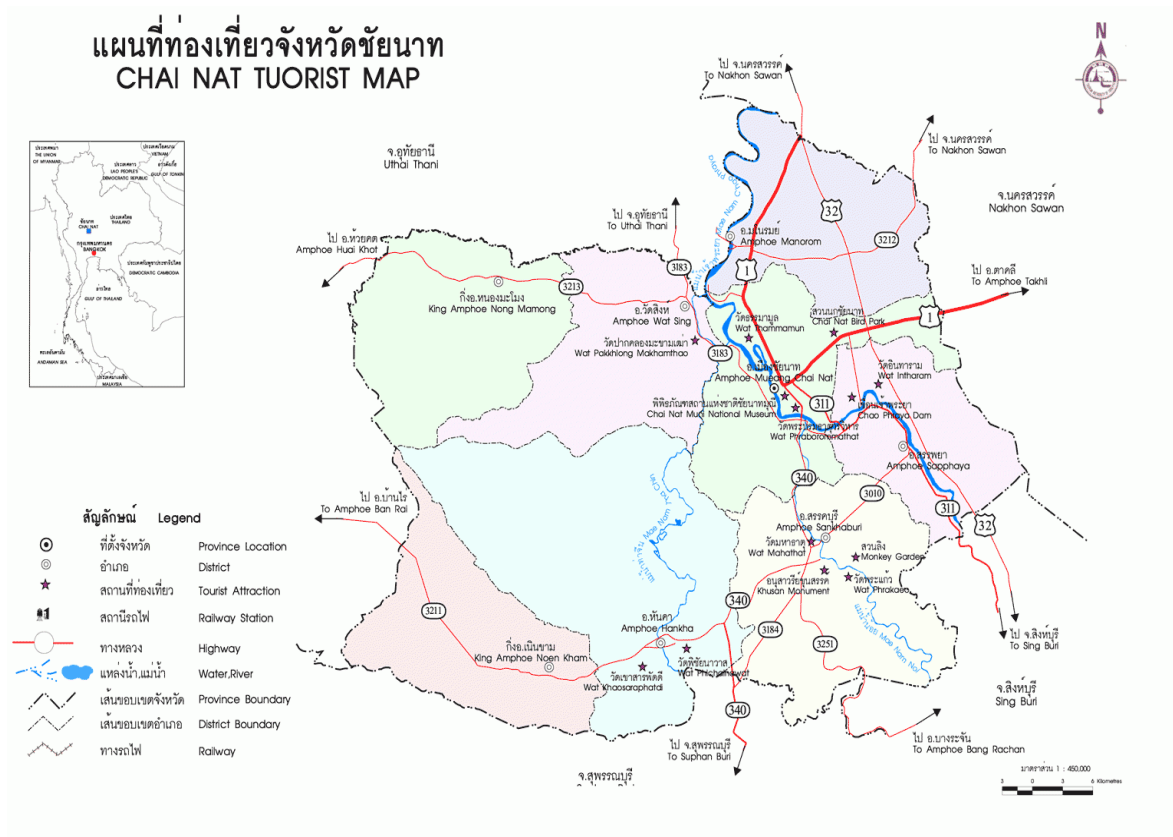
จังหวัดลพบุรี

พื้นที่ 6,586.67 ตารางกิโลเมตร

จำนวน 11 อำเภอ 124 ตำบล 1,122 หมู่บ้าน

การบริหารส่วนท้องถิ่น 3 เทศบาลเมือง 20 เทศบาลตำบล 102 องค์การบริหารส่วนตำบล

ประชากร ชาย 379,618 คน หญิง 377,655 คน รวม 757,273 คน

จังหวัดชัยนาท

พื้นที่ 2,469.746 ตารางกิโลเมตร

จำนวน 8 อำเภอ 51 ตำบล 505 หมู่บ้าน

การบริหารส่วนท้องถิ่น 1 เทศบาลเมือง 38 เทศบาลตำบล 20 องค์การบริหารส่วนตำบล

ประชากร ชาย 158,773 คน หญิง 170,949 คน รวม 329,722 คน

บทที่ 3

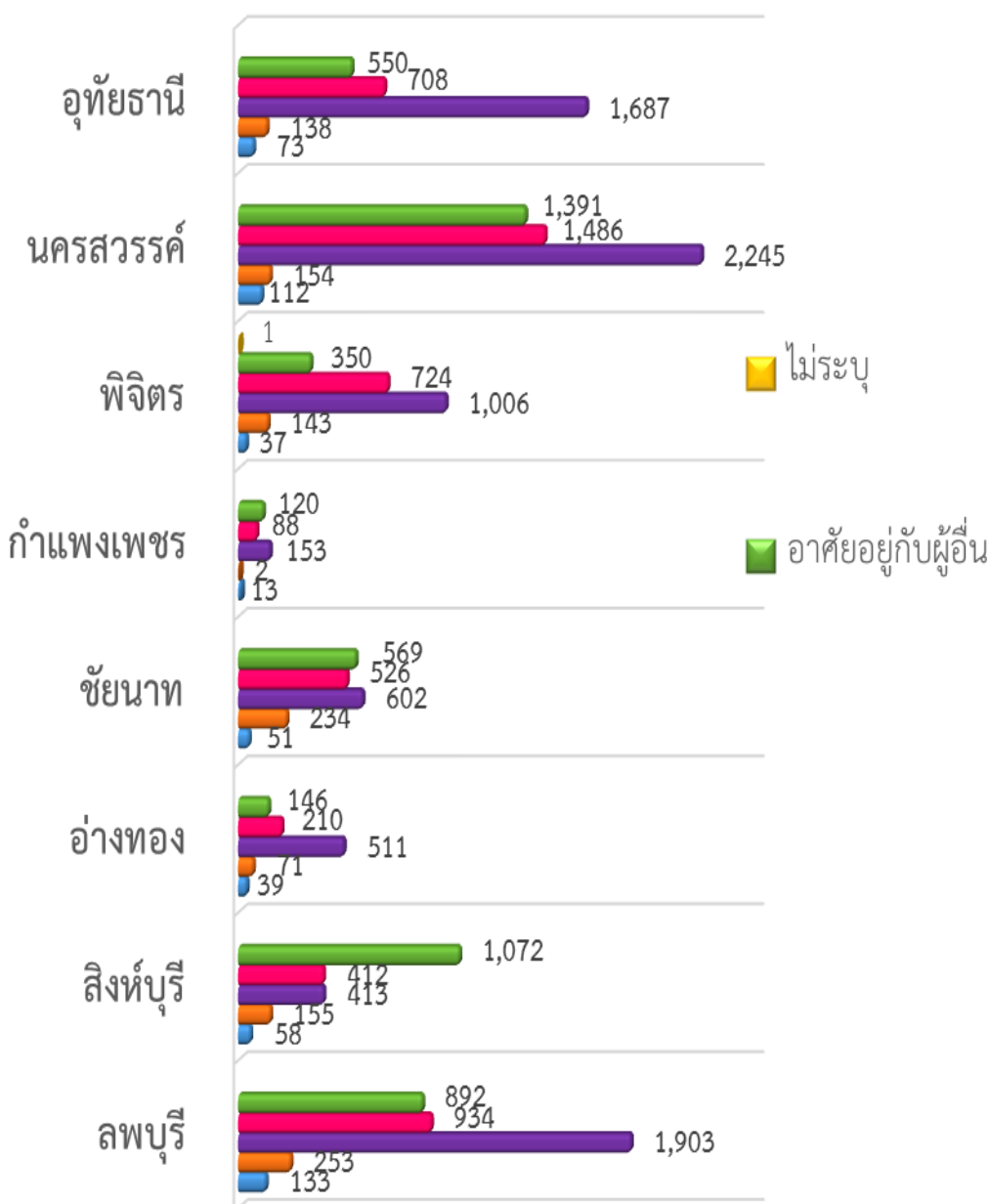
สถานการณ์ทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8

ในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอสถานการณ์ทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8 โดยใช้ข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8 จาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูลแผนที่ทางสังคม หรือ Social Map ในข้อมูลของ Social Map จะเป็นการรวบรวมข้อมูลของผู้ประสบปัญหาจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหลากหลายข้อมูลที่สามารถนำมาเทียบเคียงกับดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านรายได้ ด้านครอบครัว หรือด้านที่อยู่อาศัย เป็นต้น ในข้อมูล Social Map ก็จะมีบอกรายได้ ประชากร สถานภาพครอบครัว สถานภาพที่อยู่อาศัยไม่ว่าจะเป็นมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง มีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงถาวร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ก็สามารถนำมาวิเคราะห์ร่วมกับดัชนี HAI ได้ในการนำข้อมูลต่างๆ มาแก้ไขในพื้นที่ได้ เช่น การนำข้อมูล HAI ที่ประสบปัญหาทางด้านที่อยู่อาศัยในเขตสีแดงมาวางลงในแผนที่ผ่านโปรแกรมสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) แล้วใช้ข้อมูลจากทาง Social Map สืบหาผู้ที่ประสบปัญหาทางด้านที่อยู่อาศัยในพื้นที่สีแดง แล้วนำข้อมูลที่แสดงลงพื้นที่ไปยังผู้ประสบปัญหาได้โดยตรง เนื่องจาก ในโปรแกรมและข้อมูลของ Social Map จะเป็นการระบุพิกัด ลองติจูด ละติจูด จึงทำให้สามารถเดินทางไปยังผู้ประสบปัญหาได้โดยตรง เป็นต้น

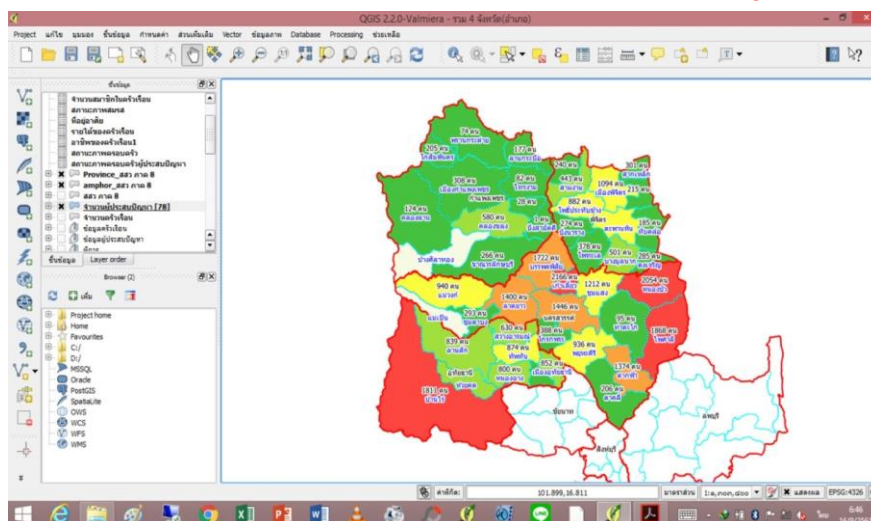
สถานการณ์สังคมระดับจังหวัดในพื้นที่ สสว.8

ประมวลผลจากข้อมูล SOCIAL MAP

สภาพที่อยู่อาศัย 4 จังหวัด

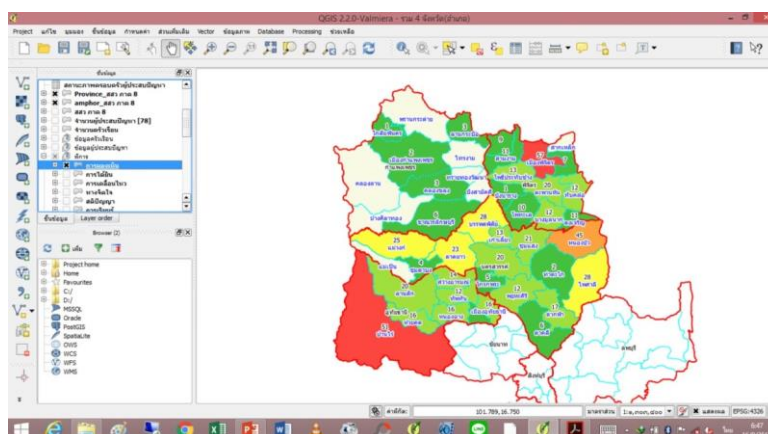

สถานการณ์สังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสสว. 8 ประมวลผลจากข้อมูล SOCIAL MAP

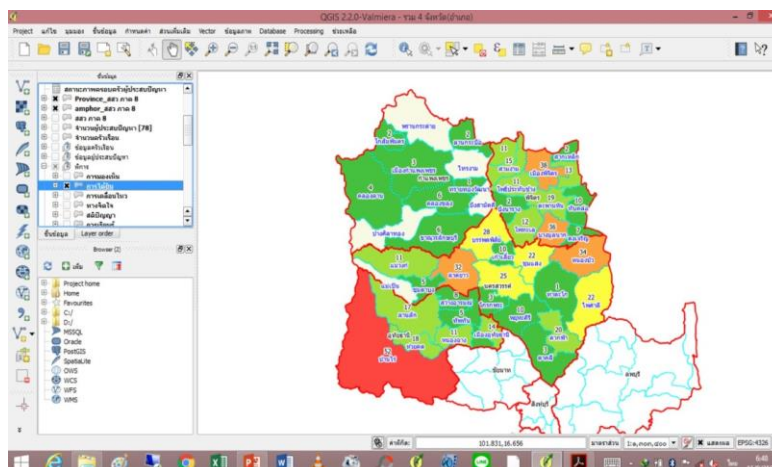
รูปที่ 1 แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหา

จากรูปที่ 1 พบว่าอำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวนผู้ประสบปัญหามากที่สุด จำนวน 2,054 คน ในขณะที่อำเภอบางศิลาทอง อำเภอแม่เปิน จังหวัดกำแพงเพชร ไม่มีจำนวนผู้ประสบปัญหา

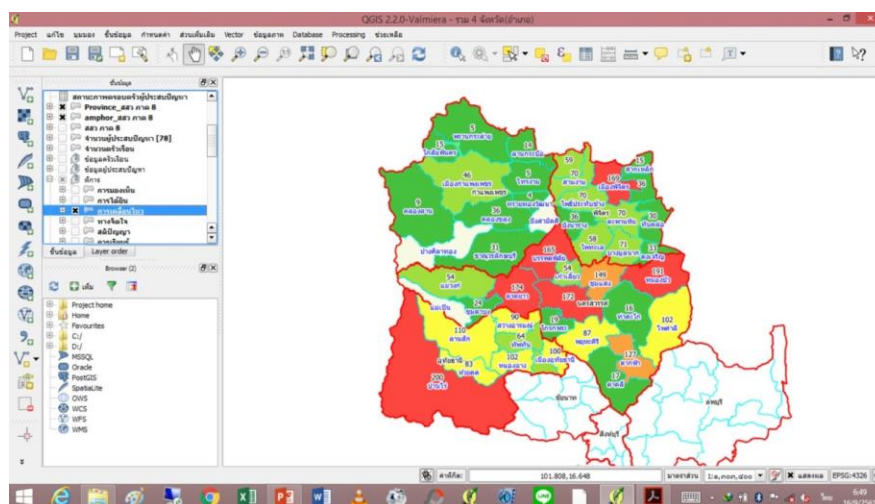
รูปที่ 2 แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาพิการทางการเมือง

จากรูปที่ 2 พบว่าอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีจำนวนผู้ประสบปัญหาทางการเมืองมากที่สุด จำนวน 57 คน ในขณะที่อำเภอรานกระต่าย อำเภอไทรงาม อำเภอทรายทองวัฒนา อำเภอบึงสามัคคี อำเภอลองลาน อำเภอบางศิลาทอง อำเภอแม่เปิน จังหวัดกำแพงเพชร ไม่มีจำนวนผู้ประสบปัญหาทางการเมือง

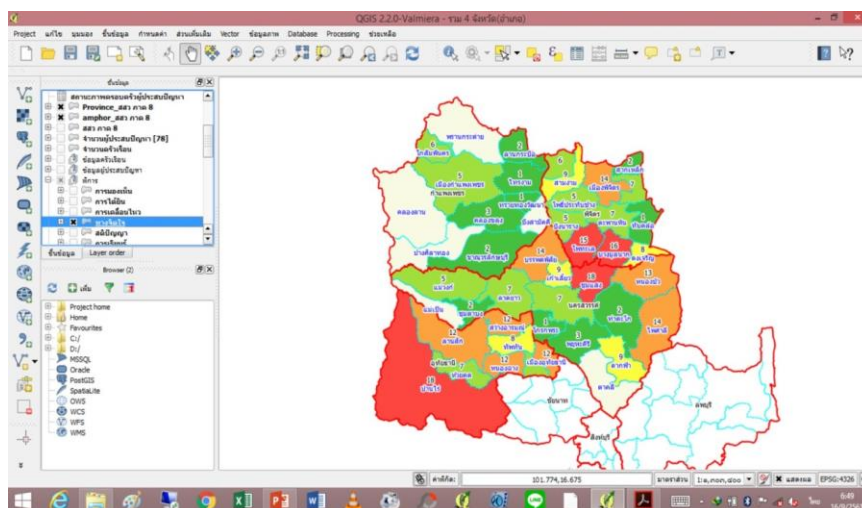
รูปที่ 3 แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาพิการทางการไต่สวน

จากรูปที่ 3 พบว่าอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี มีจำนวนผู้ประสบปัญหาพิการทางการไต่สวนมากที่สุด จำนวน 52 คน ในขณะที่อำเภอพรานกระต่าย อำเภอโพธาราม อำเภอบึงสามัคคี อำเภอปางศิลาทอง อำเภอแม่เปิน จังหวัดกำแพงเพชร ไม่มีจำนวนผู้ประสบปัญหาพิการทางการไต่สวน

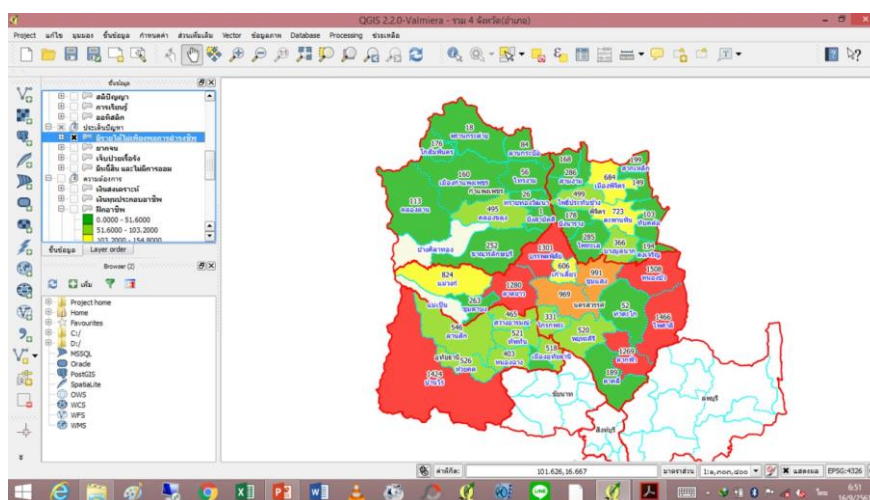
รูปที่ 4 แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาพิการทางการเคลื่อนไหว

จากรูปที่ 4 พบว่าอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี มีจำนวนผู้ประสบปัญหาพิการทางการเคลื่อนไหว จำนวน 200 คน ในขณะที่อำเภออำเภอบึงสามัคคี อำเภอปางศิลาทอง อำเภอแม่เปิน จังหวัดกำแพงเพชร ไม่มีผู้ประสบปัญหาพิการทางการเคลื่อนไหว

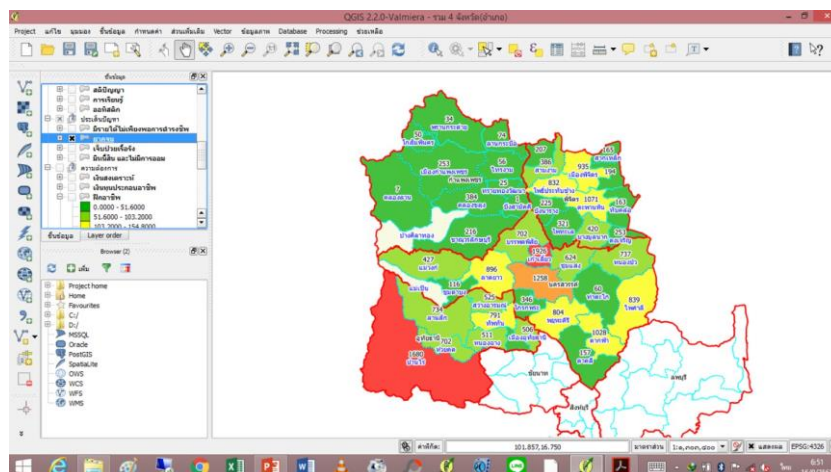
รูปที่ 5 แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาพิการทางจิตใจ

จากรูปที่ 5 พบว่าอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี มีจำนวนผู้ประสบปัญหาพิการทางจิตใจจำนวน 18 คน ในขณะที่อำเภอพรานกระต่าย อำเภอปางศิลาทอง อำเภอเบ็ญสาคคี อำเภอคลองลาน อำเภอแม่เปิน จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ไม่มีผู้ประสบปัญหาทางจิตใจ

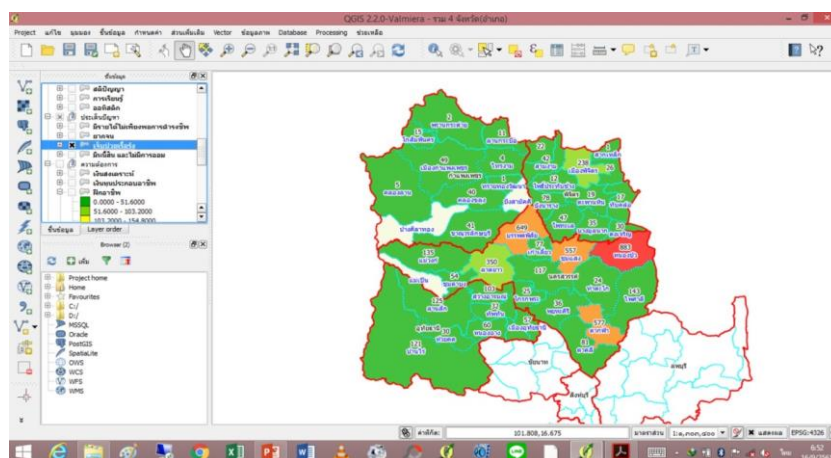
รูปที่ 6 แสดงจำนวนผู้มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ

จากรูปที่ 6 พบว่าอำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวนผู้มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพจำนวน 1,508 คนในขณะที่อำเภอปางศิลาทอง อำเภอแม่เปิน จังหวัดกำแพงเพชร ไม่มีผู้มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ

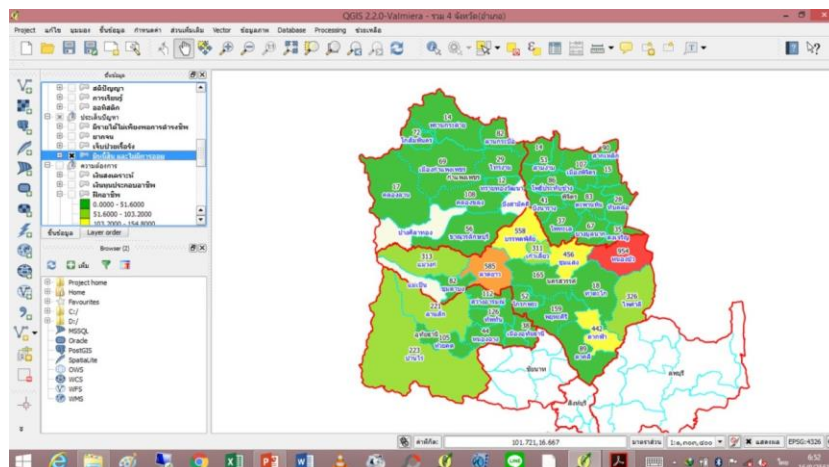
รูปที่ 7 แสดงจำนวนประสบปัญหาผู้ยากจน

จากรูปที่ 7 พบว่าอำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวนผู้ประสบปัญหาผู้ยากจน จำนวน 1,926 คน ในขณะที่อำเภอปางศิลาทอง อำเภอแม่เปิน จังหวัดกำแพงเพชร ไม่มีจำนวนผู้ประสบปัญหาผู้ยากจน

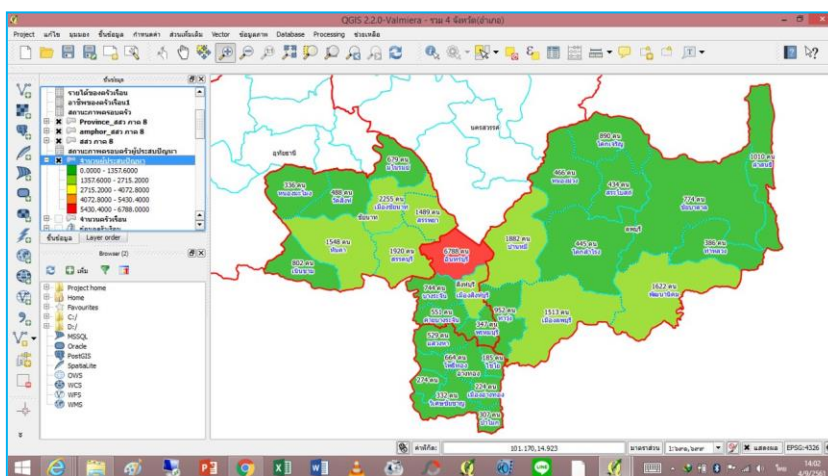
รูปที่ 8 แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง

จากรูปที่ 8 พบว่าอำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวนผู้ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง จำนวน 883 คน ในขณะที่อำเภอปางศิลาทอง อำเภอแม่เปิน อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชรไม่มีจำนวนผู้ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง

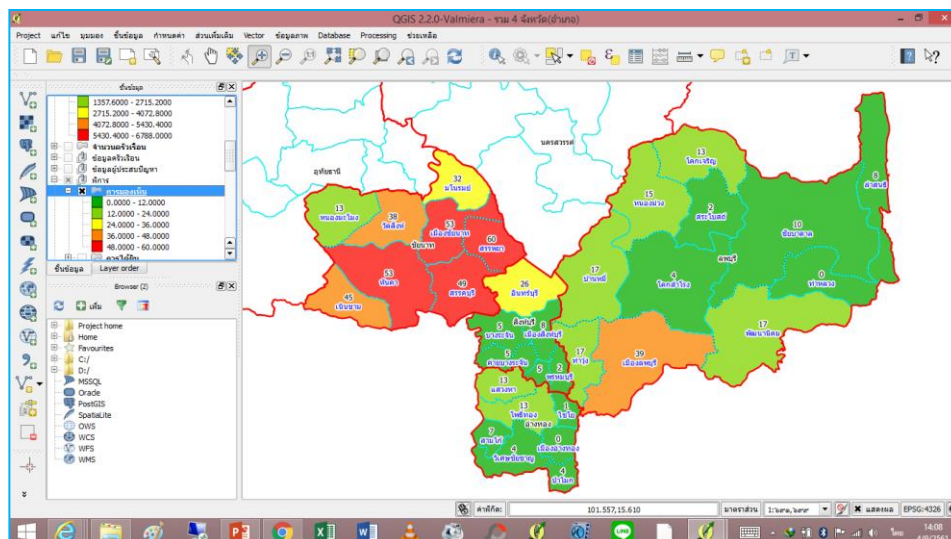
รูปที่ 9 แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาหมันสิ้นแลไม่มีการอม

จากรูปที่ 9 พบว่าอำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวนผู้ประสบปัญหาหมันสิ้นและไม่มี การอมมากที่สุด จำนวน 954 คน ในขณะที่อำเภอปางศิลาทอง อำเภอแม่เปิน อำเภอบึงสามัคคี จังหวัด กำแพงเพชร ไม่มีผู้ประสบปัญหาหมันสิ้นและ ไม่มีการอม

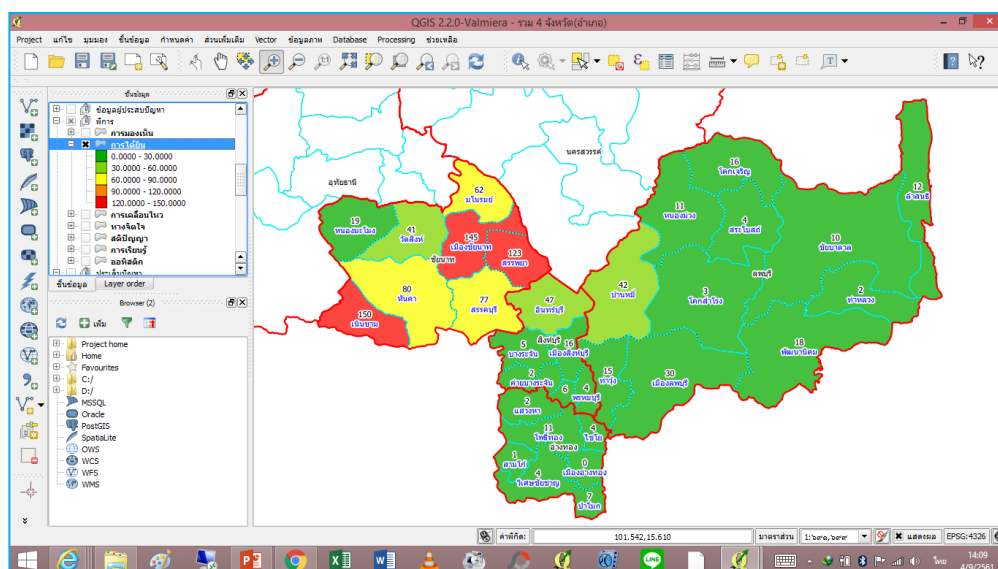
รูปที่ ๑๐ แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหา

จากรูปที่ ๑๐ พบว่าอำเภออินทบุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีจำนวนผู้ประสบปัญหามากที่สุด จำนวน ๖๗๘๘ คน ในขณะที่อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง มีจำนวนผู้ประสบปัญหาน้อยที่สุด จำนวน ๑๘๕ คน

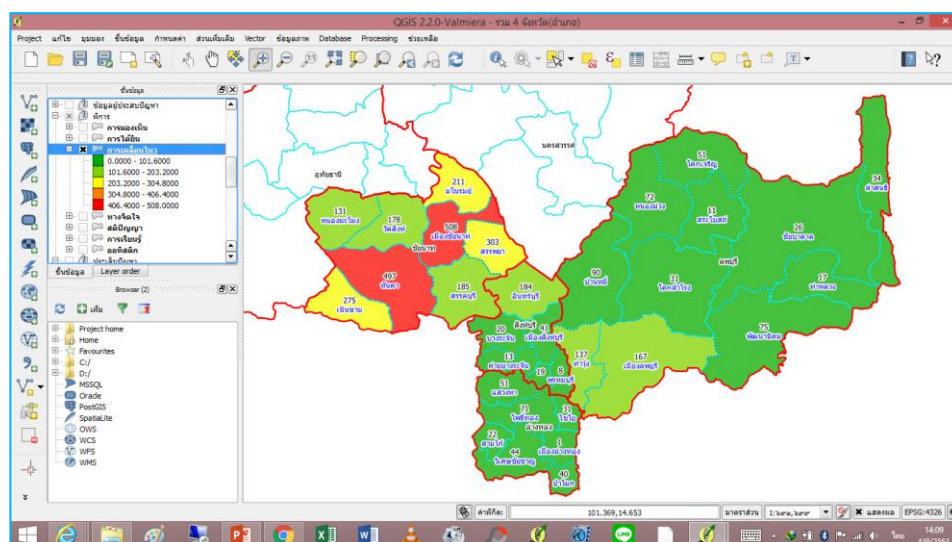
รูปที่ ๑๑ แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาพิการทางมอเห็น

จากรูปที่ ๑๑ พบว่าอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท มีจำนวนผู้ประสบปัญหาทางการมองเห็นมากที่สุด จำนวน ๖๐ คน ในขณะที่อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ไม่มีจำนวนผู้ประสบปัญหาทางการมองเห็น

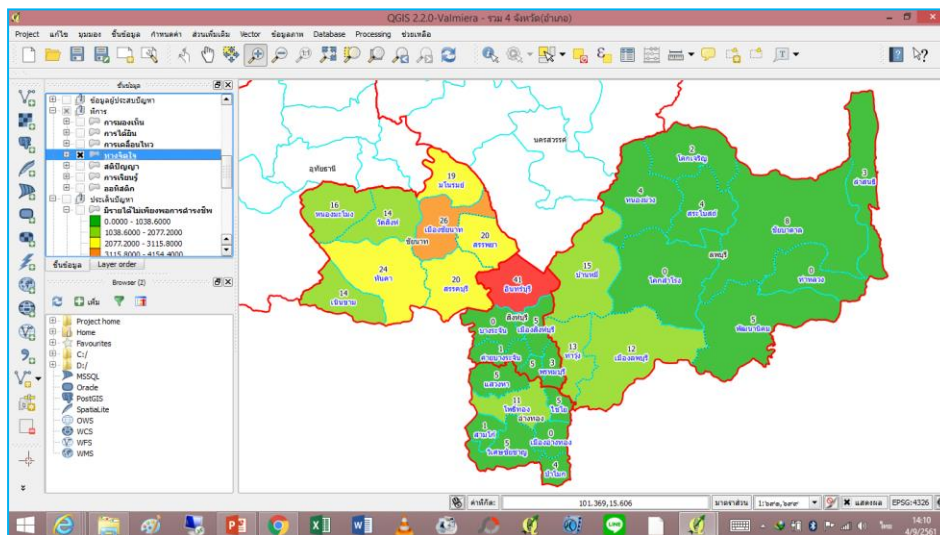
รูปที่ ๑๒ แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาพิการทางการได้ยิน

จากรูปที่ ๑๒ พบว่าอำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท มีจำนวนผู้ประสบปัญหาพิการทางการได้ยินมากที่สุด จำนวน ๑๕๐ คน ในขณะที่อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ไม่มีจำนวนผู้ประสบปัญหาทางการได้ยิน

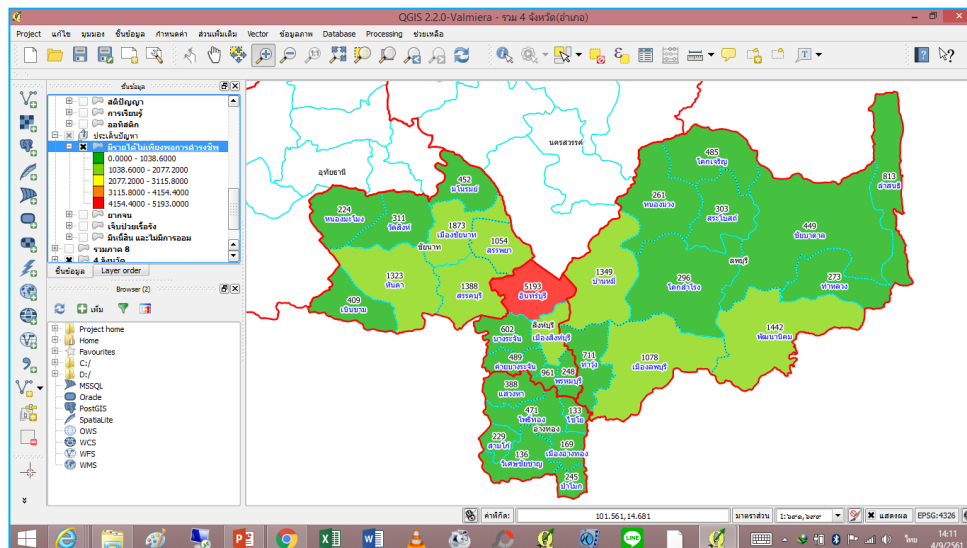
รูปที่ ๑๓ แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาการทางการเคลื่อนไหวน

จากรูปที่ ๑๓ พบว่าอำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท มีจำนวนผู้ประสบปัญหาการทางการเคลื่อนไหวน จำนวน ๕๐๘ คน ในขณะที่อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง มีผู้ประสบปัญหาการทางการเคลื่อนไหวน จำนวน ๑ คน

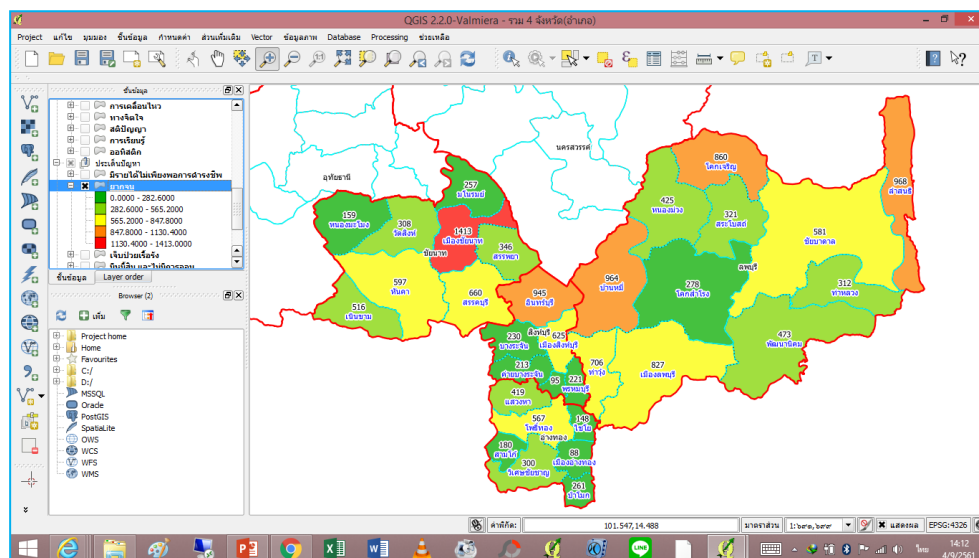
รูปที่ ๑๔ แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาการทางจิตใจ

จากรูปที่ ๑๔ พบว่าอำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีจำนวนผู้ประสบปัญหาการทางจิตใจ จำนวน ๔๑ คน ในขณะที่อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง และอำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี ไม่มีผู้ประสบปัญหาทางจิตใจ

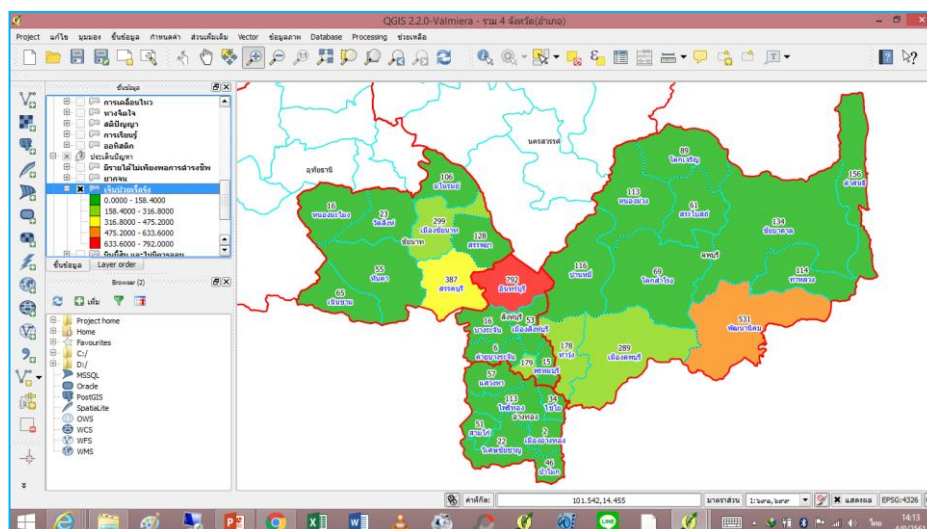
รูปที่ ๑๕ แสดงจำนวนผู้มีรายได้น้อยเพียงพอต่อการดำรงชีพ

จากรูปที่ ๑๕ พบว่าอำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีจำนวนผู้มีรายได้น้อยเพียงพอต่อการดำรงชีพจำนวน ๕๑๙๓ คนในขณะที่อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง ผู้มีรายได้น้อยเพียงพอต่อการดำรงชีพจำนวน ๑๓๓ คน

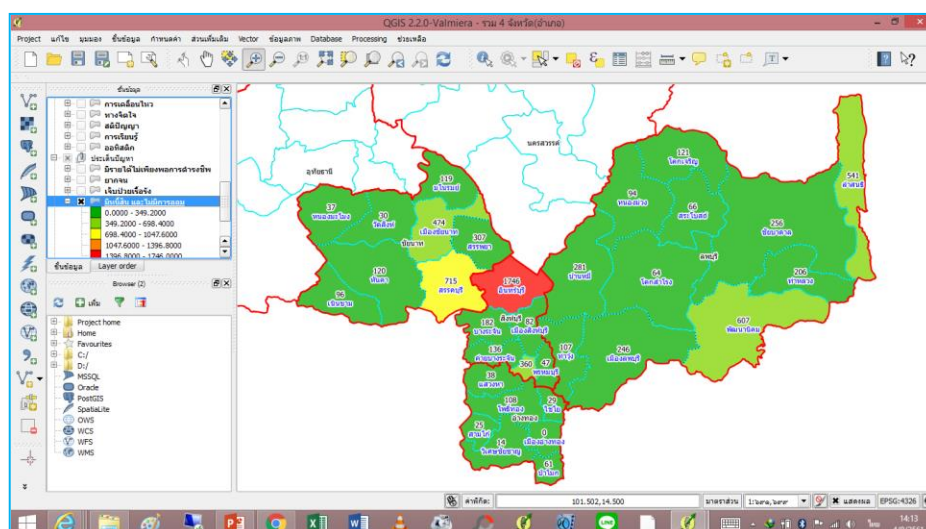
รูปที่ ๑๖ แสดงจำนวนประสบปัญหาภัยากจน

จากรูปที่ ๑๖ พบว่าอำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท มีจำนวนผู้ประสบปัญหาภัยากจน จำนวน ๑,๔๑๓ คนในขณะที่อำเภอหนองมะโรง จังหวัดชัยนาท มีจำนวนผู้ประสบปัญหาน้อยที่สุด จำนวน

รูปที่ ๑๗ แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง

จากรูปที่ ๑๗ พบว่าอำเภอเมืองอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีจำนวนผู้ประสบปัญหาเจ็บป่วยเรื้อรัง จำนวน ๗๙๒ คน ในขณะที่อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง มีจำนวนผู้ประสบปัญหาน้อยที่สุด จำนวน ๒ คน

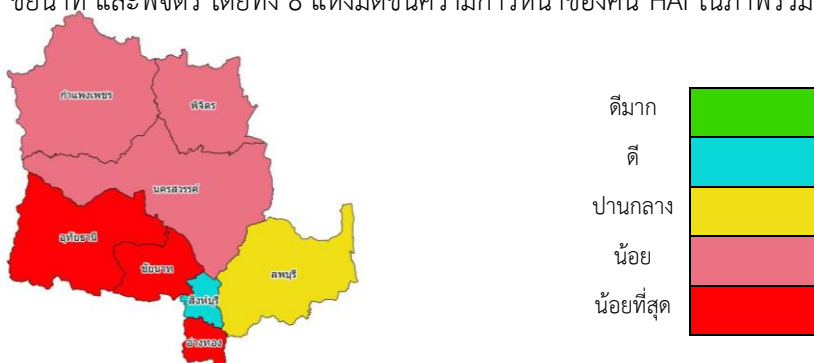
รูปที่ ๑๘ แสดงจำนวนผู้ประสบปัญหาหมั้นสินและไม่มีการยอม

จากรูปที่ ๑๘ พบว่าอำเภอเมืองอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีจำนวนผู้ประสบปัญหาหมั้นสินและไม่มีการยอมมากที่สุด จำนวน ๑๗๔๖ คน ในขณะที่อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ไม่มีผู้ประสบปัญหาหมั้นสินและ ไม่มีการยอม

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI)

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8

พื้นที่ในความรับผิดชอบของ สสว.8 ประกอบไปด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี สิงห์บุรี อุทัยธานี นครสวรรค์ อ่างทอง กำแพงเพชร ชัยนาท และพิจิตร โดยทั้ง 8 แห่งมีดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในภาพรวมของประเทศดังนี้

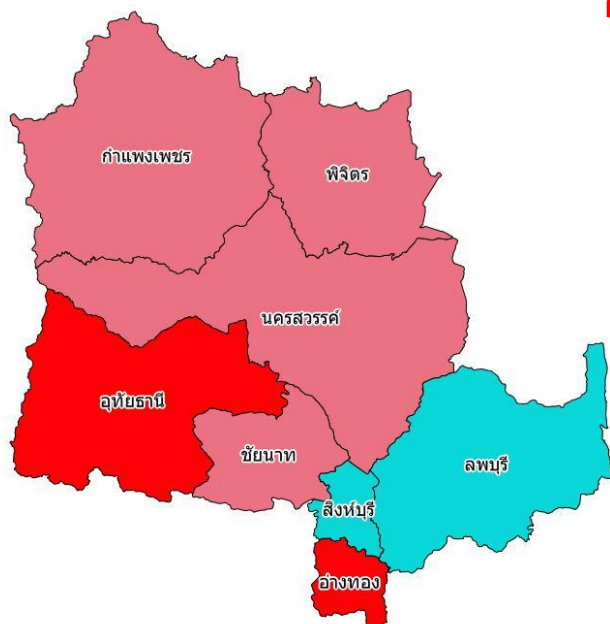

จังหวัด	โดยรวม	สุขภาพ	การศึกษา	ชีวิต การทำงาน	รายได้	ที่อยู่อาศัยและ สภาพแวดล้อม	ชีวิตครอบครัว และชุมชน	การคมนาคม และการสื่อสาร	การมี ส่วนร่วม
22. สิงห์บุรี	ดี	ดี	ดีมาก	น้อย	ปานกลาง	ดี	น้อย	ดีมาก	ดี
44. ลพบุรี	ปานกลาง	ดี	ดี	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ปานกลาง
54. พิจิตร	น้อย	น้อย	ปานกลาง	น้อย	ดี	ดี	ปานกลาง	น้อย	น้อย
57. นครสวรรค์	น้อย	น้อย	ปานกลาง	น้อย	ดี	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย
60. กำแพงเพชร	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	ดีมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ดีมาก
64. อุทัยธานี	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	ดี	ปานกลาง	น้อย	น้อย	น้อย	ดีมาก
69. อ่างทอง	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	ดี	น้อย	น้อย	ดี	น้อย	ปานกลาง	ดี
75. ชัยนาท	น้อยที่สุด	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	ปานกลาง	ดี

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8 นั้น มีเพียงจังหวัดสิงห์บุรีเท่านั้นที่มีค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในระดับดี ลพบุรี อยู่ในระดับปานกลาง พิจิตร นครสวรรค์ กำแพงเพชร อยู่ในระดับน้อย และอุทัยธานี อ่างทอง ชัยนาท อยู่ในระดับน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าในภาพรวมของจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.8 นั้นค่อนข้างน่าเป็นห่วง เนื่องจาก ทั้ง 8 จังหวัดมีเพียง 2 จังหวัดเท่านั้นที่อยู่ในเกณฑ์ค่าเฉลี่ย และสูงกว่าค่าเฉลี่ย ส่วน 6 จังหวัดที่เหลือ อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั้งสิ้น จึงควรจะมีการพัฒนาคนในแต่ละด้านมากกว่านี้ เพื่อที่จะให้ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน ในเขตความรับผิดชอบของ สสว.8 เกินกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของประเทศ ซึ่งแต่ละด้านก็จะต้องมีความแตกต่างของค่าดัชนี HAI ตามแต่ละจังหวัด ซึ่งจะสามารถแสดงให้เห็นว่าในแต่ละด้านนั้น จังหวัดใดควรจะมีการพัฒนามากน้อยเพียงใด จึงจะสามารถพัฒนาจังหวัดให้ตรงตามความต้องการได้ ดังนี้

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านสุขภาพ

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8

ตัวชี้วัด
1. ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ ทารกเกิดมีชีพ)
2. ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน (ร้อยละ)
3. ร้อยละของประชากรที่พิการ (ร้อยละ)
4. ร้อยละของคะแนนสุขภาพจิต (ร้อยละ)

ลำดับ	จังหวัด	เกณฑ์
19	สิงห์บุรี	
29	ลพบุรี	
53	พิจิตร	
54	กำแพงเพชร	
58	นครสวรรค์	
60	ชัยนาท	
71	อุทัยธานี	
76	อ่างทอง	

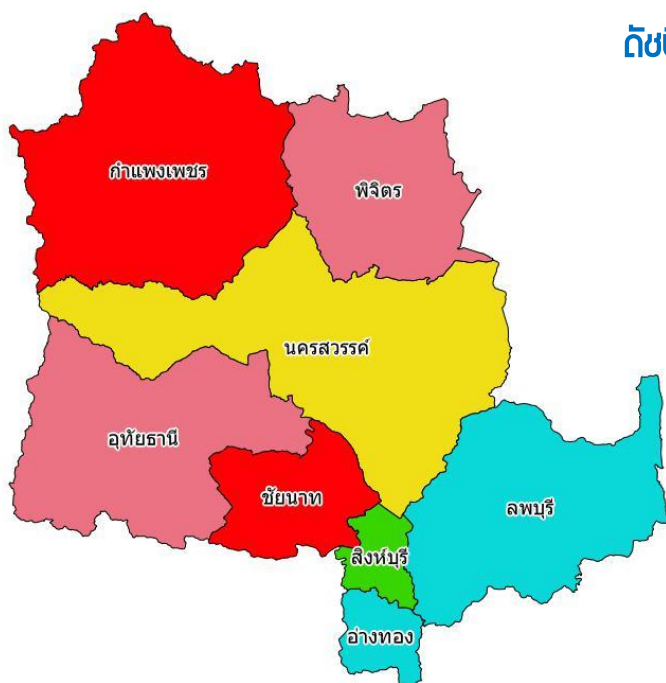
ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านสุขภาพในเขตความรับผิดชอบของ สสว.8 ค่อนข้างน่าจะเป็นห่วง เนื่องจากจังหวัดในพื้นที่ สสว.8 ส่วนใหญ่ส่วนใหญ่มีค่าดัชนี HAI ในเกณฑ์ที่น้อย ถึงน้อยที่สุด ไม่ว่าจะเป็น กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ ชัยนาท อุทัยธานี และอ่างทอง แสดงให้เห็นถึงปัญหาทางด้านสุขภาพ จึงควรมีมาตรการที่จะช่วยให้ค่าดัชนีด้านสุขภาพนั้นดีขึ้น เช่น ในตัวชี้วัดของร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ อาจจะมีมาตรการการเงินในการเพิ่มเงินแก่ประชากรที่กำลังตั้งครรภ์ จะช่วยให้พวกเขามีกำลังในการซื้อข้าวของอุปโภค บริโภคมากขึ้น ทำให้น้ำหนักของทารกแรกเกิดสูงกว่าเกณฑ์ได้ หรือจะเป็นร้อยละของประชากรที่พิการ ประชากรพิการในที่นี้มีส่วนที่พิการ

ตั้งแต่กำเนิด และพิการจากอุบัติเหตุ เราสามารถออกมาตราการในการควบคุมการจราจรให้เข้มงวดมากขึ้นได้ ก็จะช่วยให้ลดอุบัติเหตุ ทำให้ผู้พิการจากอุบัติเหตุลดลงได้ เป็นต้น ก็จะสามารถทำให้ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านสุขภาพในเขตความรับผิดชอบของ สสว.8 สามารถปรับเปลี่ยนได้

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านการศึกษา

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8

ตัวชี้วัด
1. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ปี)
2. อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (ร้อยละ)
3. ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (คะแนน)
4. คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ)

ลำดับ	จังหวัด	เกณฑ์
14	สิงห์บุรี	
23	อ่างทอง	
30	ลพบุรี	
43	นครสวรรค์	
53	พิจิตร	
57	อุทัยธานี	
62	ชัยนาท	
67	กำแพงเพชร	

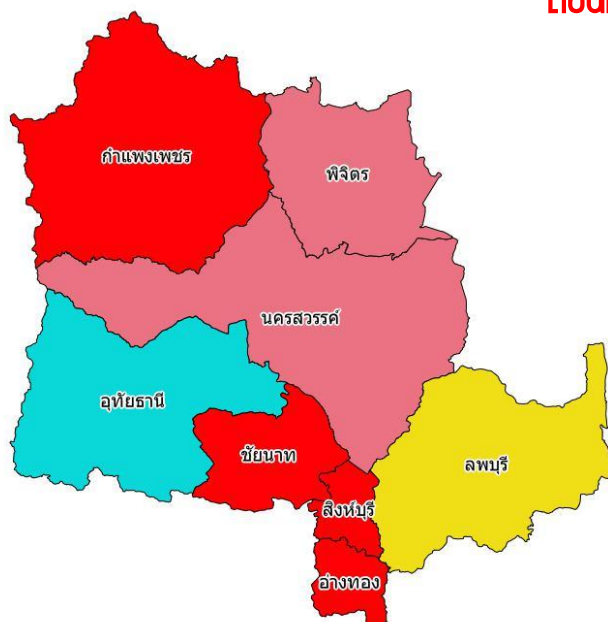
ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านการศึกษาในเขตความรับผิดชอบของ สสว.8 มีจังหวัดที่นำเป็นห่วงอยู่ 4 จังหวัดซึ่งอยู่ได้เกณฑ์น้อย 2 จังหวัด ได้แก่ พิจิตร อุทัยธานี และอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด 2 จังหวัด ได้แก่ ชัยนาท กำแพงเพชร แสดงให้เห็นถึงปัญหาทางการศึกษา จึงควรมีมาตรการที่จะช่วยให้ค่าดัชนีด้านการศึกษานั้นดีขึ้น เช่น ในตัวชี้วัดของค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสองตัวชี้วัดแสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ของระบบการศึกษาของประเทศ สะท้อนถึงการเรียนการสอน และการเข้าถึงของระบบการศึกษา งบประมาณควรจัดไปสู่ภาคท้องถิ่น โดยเฉพาะในเขต

ชนบทมากยิ่งขึ้น ไม่ควรกระจุกในเขตเมือง และปัญหาบุคลากรครูขาดแคลนในเขตชนบทเช่นกัน ถ้าสามารถแก้ปัญหาได้ก็จะทำให้ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านการศึกษาสามารถปรับเพิ่มขึ้นได้

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านชีวิตการงาน

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8

ตัวชี้วัด
1. อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)
2. อัตราการทำงานต่ำกว่าระดับ (ร้อยละ)
3. ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม (ร้อยละ)
4. อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย เนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน

ลำดับ	จังหวัด	เกณฑ์
28	อุทัยธานี	
36	ลพบุรี	
47	นครสวรรค์	
48	พิจิตร	
67	สิงห์บุรี	
68	อ่างทอง	
70	กำแพงเพชร	
75	ชัยนาท	

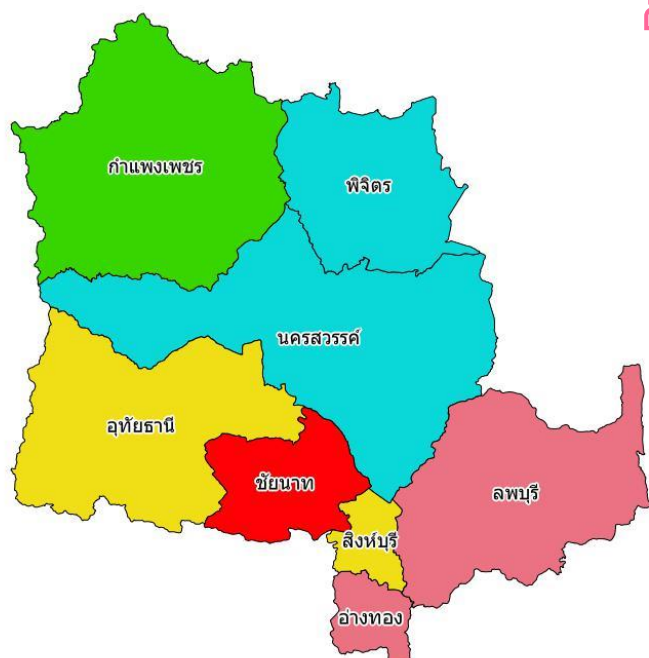
ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านชีวิตการงานในเขตความรับผิดชอบของ สสว.8 ในภาพรวมค่อนข้างน่าเป็นห่วง เนื่องจากมีถึง 6 จังหวัดที่อยู่ในเกณฑ์น้อย หรือน้อยที่สุด ได้แก่ นครสวรรค์ พิจิตร สิงห์บุรี อ่างทอง กำแพงเพชร และชัยนาท ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงปัญหาทางด้านชีวิตการงาน จึงควรมีมาตรการที่จะช่วยให้ค่าดัชนีด้านชีวิตการงานนั้นดีขึ้น เช่น อัตราการว่างงาน ควรมีการกระตุ้นเศรษฐกิจ อาจจะเพิ่มรายจ่ายของรัฐบาลในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ จะช่วยเพิ่มการจ้างงาน เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ เพิ่มการอุปโภคบริโภคมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้น หรือในส่วนของร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม ต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาดแก่นายจ้าง ที่มีการจ้างงานแต่มีการหลบเลี่ยงการ

จ่ายประกันสังคมแก่ลูกจ้าง เป็นต้น ก็จะสามารถทำให้ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านชีวิตการงานสามารถปรับเปลี่ยนได้

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านรายได้

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8

ตัวชี้วัด
1. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน (บาท)
2. สัดส่วนประชากรยากจน (ร้อยละ)
3. ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค (ร้อยละ)
4. ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ หรือค่าสัมประสิทธิ์จินี (ร้อยละ)

ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านรายได้ในเขตความรับผิดชอบของ สสว.8 ในภาพรวมไม่น่าเป็นห่วง

ลำดับ	จังหวัด	เกณฑ์
12	กำแพงเพชร	
18	พิจิตร	
29	นครสวรรค์	
35	อุทัยธานี	
45	สิงห์บุรี	
52	ลพบุรี	
55	อ่างทอง	
69	ชัยนาท	

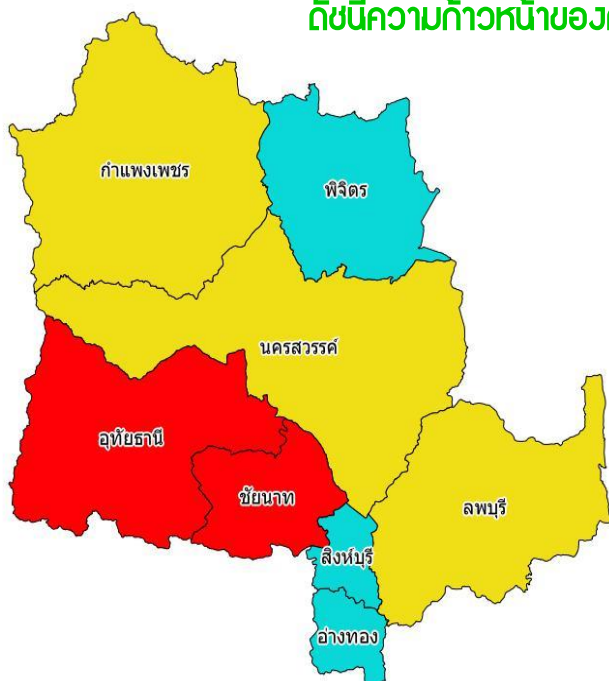
แต่มีเพียง 3 จังหวัดเท่านั้นที่น่ากังวล ได้แก่ ลพบุรี อ่างทอง อยู่ในเกณฑ์น้อย และชัยนาท อยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าทั้ง 3 จังหวัดมีปัญหาทางด้านรายได้ จึงควรมีมาตรการที่จะช่วยให้ค่าดัชนีด้านรายได้นั้นดีขึ้น เช่น รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน ที่สะท้อนไปยังร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค แสดงให้เห็นว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนนั้น ไม่พอในการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคจึงก่อให้เกิดหนี้สิน โดยหนี้ที่น่ากังวลที่สุดคือหนี้ในระบบ ดังนั้นรัฐบาลจึงควรมีมาตรการที่จะทำให้พวกเขามีโอกาสในการเพิ่มรายได้ เช่นการจัดอบรมด้านการสร้างอาชีพ หรือรัฐบาลควรมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ก็จะสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ และทำให้เขารู้จักพึ่งพาตนเองได้มากกว่าที่จะพึ่งพารัฐ เป็นต้น ก็จะ

สามารถทำให้ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านรายได้สามารถปรับเปลี่ยนขึ้นได้

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8

ตัวชี้วัด
1. ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (ร้อยละ)
2. สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน)
3. ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย (ร้อยละ)
4. ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง (ร้อยละ)

ลำดับ	จังหวัด	เกณฑ์
25	สิงห์บุรี	
27	อ่างทอง	
30	พิจิตร	
31	ลพบุรี	
36	กำแพงเพชร	
37	นครสวรรค์	
66	อุทัยธานี	
75	ชัยนาท	

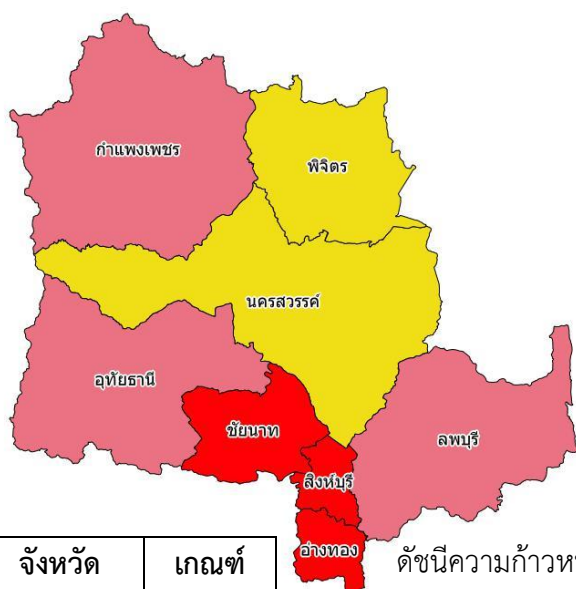
ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8 ในภาพรวมไม่น่าเป็นห่วง แต่มีเพียง 2 จังหวัดเท่านั้นที่น่ากังวล ได้แก่ อุทัยธานี และชัยนาท ซึ่งอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าทั้ง 2 จังหวัดประสบปัญหาทางด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม จึงควรมีมาตรการที่จะช่วยให้ค่าดัชนีด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมดีขึ้น เช่น ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ควรมีมาตรการในการเพิ่มที่อยู่อาศัยในมูลค่าที่ประชาชนในกลุ่มรายได้น้อยนั้นสามารถมีกำลังซื้อได้ หรือในสัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ควรมีมาตรการในการใช้ยานรถที่มีสัดส่วนในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมาก เช่นรถที่มีอายุการใช้งานค่อนข้างนาน ควรมีการจัดเก็บ

ภาษีเพิ่ม ก็จะช่วยลดก๊าซเรือนกระจกได้ เป็นต้น ก็จะสามารถทำให้ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมปรับเปลี่ยนขึ้นได้

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8

ตัวชี้วัด
1. ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงาน (ร้อยละ)
2. ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว (ร้อยละ)
3. ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว (ร้อยละ)
4. การแจ้งความคดี ชีวิตร่างกาย เพศ และคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อประชากรแสนคน)

ลำดับ	จังหวัด	เกณฑ์
41	พิจิตร	
42	นครสวรรค์	
46	อุทัยธานี	
49	ลพบุรี	
60	กำแพงเพชร	
63	ชัยนาท	
71	สิงห์บุรี	
75	อ่างทอง	

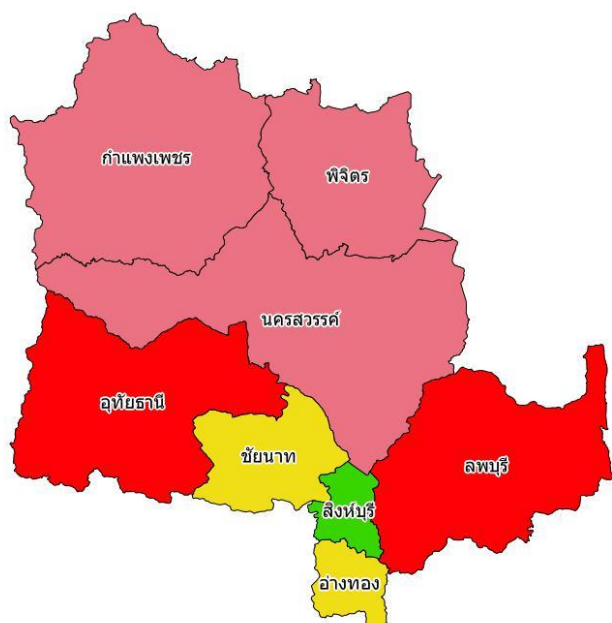
ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8 ในภาพรวมค่อนข้างน่ากังวล เนื่องจากมีถึง 6 จังหวัดที่อยู่ในเกณฑ์น้อยถึงน้อยที่สุด ได้แก่ อุทัยธานี ลพบุรี กำแพงเพชร ชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าทั้ง 6 จังหวัดประสบปัญหาทางด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน จึงควรมีมาตรการที่จะช่วยให้ค่าดัชนีด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนดีขึ้น เช่น ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรมีมาตรการที่รองรับผู้สูงอายุ หรือการอบรมแก่ประชาชนในวัยเรียน และวัยทำงานให้เห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ เนื่องจากเราจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเร็ววันนี้ และการแจ้งความคดี ชีวิต

ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ พม. ควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด เป็นต้น ก็จะสามารถทำให้ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนปรับเปลี่ยนขึ้นได้

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8

ตัวชี้วัด
1. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)
2. จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อประชากรแสนคน)
3. ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ)
4. ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)

ลำดับ	จังหวัด	เกณฑ์
11	สิงห์บุรี	
34	ชัยนาท	
35	อ่างทอง	
51	กำแพงเพชร	
52	นครสวรรค์	
53	พิจิตร	
65	อุทัยธานี	
70	ลพบุรี	

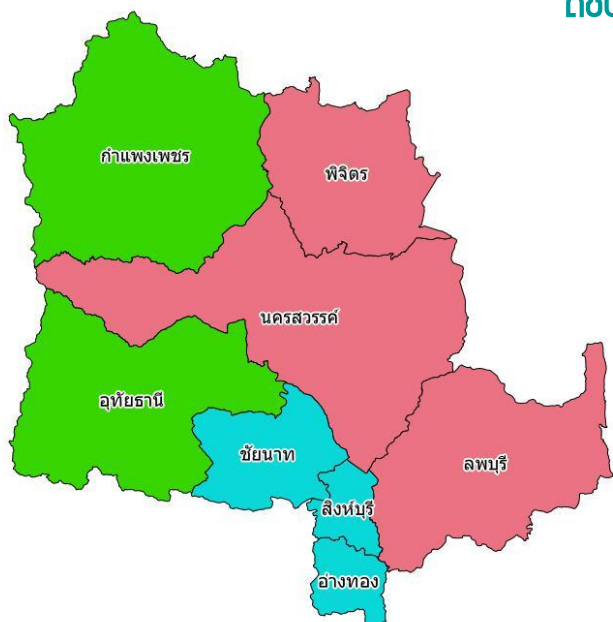
ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8 ในภาพรวมค่อนข้างน่ากังวลเนื่องจากมีถึง 6 จังหวัดที่อยู่ในเกณฑ์น้อยถึงน้อยที่สุด ได้แก่ กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี และลพบุรี ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าทั้ง 6 จังหวัด ประสบปัญหาทางด้านการคมนาคมและการสื่อสาร จึงควรมีมาตรการที่จะช่วยให้ค่าดัชนีด้านการคมนาคมและการสื่อสารดีขึ้น เช่น จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนน ควรมีมาตรการในการปรับให้มากขึ้นและลงโทษให้เด็ดขาด อาจจะเป็นการเพิ่มค่าปรับในการไม่พกใบขับขี่หรือไม่มีใบขับขี่ และร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต รัฐบาลควรมีการร่วมมือกับ กสทช. ในการขยายบริการอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น โดยเฉพาะในเขตชนบท เพราะประเทศไทยกำลังอยู่

ในยุค 4.0 ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีเป็นหลัก เป็นต้น ก็จะสามารถทำให้ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านการคมนาคมและการสื่อสารปรับเปลี่ยนขึ้นได้

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านการมีส่วนร่วม

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8

ตัวชี้วัด
1. ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2559
2. จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อประชากรแสนคน)
3. ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น (ร้อยละ)
4. ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน (ร้อยละ)

ลำดับ	จังหวัด	เกณฑ์
9	อุทัยธานี	
15	กำแพงเพชร	
24	สิงห์บุรี	
25	ชัยนาท	
28	อ่างทอง	
55	ลพบุรี	
56	นครสวรรค์	
59	พิจิตร	

ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านการมีส่วนร่วมในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8 ในภาพรวมไม่น่าเป็นห่วง เนื่องจากมีถึง 5 จังหวัดที่มีส่วนร่วมดีถึงดีมาก มีเพียง 3 จังหวัดเท่านั้นที่น่ากังวลได้แก่ ลพบุรี นครสวรรค์ และพิจิตร ซึ่งอยู่ในเกณฑ์น้อย แสดงให้เห็นว่าทั้ง 3 จังหวัดประสบปัญหาด้านการมีส่วนร่วมน้อย จึงควรมีมาตรการที่จะช่วยให้ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคนด้านการมีส่วนร่วมดีขึ้น เช่น ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2559 ควรมีการรณรงค์ การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนรักชาติสิทธิของตนเอง หรือมีการจัดการเรียนการสอนให้แก่เยาวชน ในการที่จะรู้จักหน้าที่ของพลเมืองที่ดี เพื่อให้พวกเขาได้รักษาสิทธิของตนเองในอนาคต และร้อยละของครัวเรือนที่เป็นสมาชิก

กลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น ต้องมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เช่นกัน เพื่อให้พวกเขาได้รับรู้ถึงผลประโยชน์ที่ได้ต่อตนเอง ต่อสังคม และประเทศชาติในการเข้าร่วมเป็นสมาชิก เป็นต้น ก็จะสามารถทำให้ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านการมีส่วนร่วมปรับเปลี่ยนได้

บทที่ 4

ข้อเสนอแนะ

สรุปสถานการณ์ทางสังคม

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สสว.8 นั้น มีเพียงจังหวัดสิงห์บุรีเท่านั้นที่มีค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในระดับดี ลพบุรี อยู่ในระดับปานกลาง พิจิตร นครสวรรค์ กำแพงเพชร อยู่ในระดับน้อย และ อุทัยธานี อ่างทอง ชัยนาท อยู่ในระดับน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าในภาพรวมของจังหวัดในเขตพื้นที่ สสว.8 นั้นค่อนข้างน่าเป็นห่วง เนื่องจาก ทั้ง 8 จังหวัดมีเพียง 2 จังหวัดเท่านั้นที่อยู่ในเกณฑ์ค่าเฉลี่ย และสูงกว่าค่าเฉลี่ย ส่วน 6 จังหวัดที่เหลือ อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั้งสิ้น จึงควรจะมีการพัฒนาคนในแต่ละด้านมากกว่านี้ เพื่อที่จะให้ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน ในเขตความรับผิดชอบของ สสว.8 เกินกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของประเทศ

ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านชีวิตการงาน

ควรมีมาตรการที่จะช่วยให้ค่าดัชนีด้านชีวิตการงานนั้นดีขึ้น เช่น อัตราการว่างงาน ควรมีการกระตุ้นเศรษฐกิจ อาจจะเพิ่มรายจ่ายของรัฐบาลในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ จะช่วยเพิ่มการจ้างงาน เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ เพิ่มการอุปโภคบริโภคมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้น

ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านรายได้

รัฐบาลควรมีมาตรการที่จะทำให้พวกเขามีโอกาสในการเพิ่มรายได้ เช่นการจัดอบรมด้านการสร้างอาชีพ หรือรัฐบาลควรมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ก็จะสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ และทำให้เขารู้จักพึ่งพาตนเองได้มากกว่าที่จะพึ่งพารัฐ

ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

ควรมีมาตรการในการเพิ่มที่อยู่อาศัยในมูลค่าที่ประชาชนในกลุ่มรายได้น้อยนั้นสามารถมีกำลังซื้อได้ หรือในสัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ควรมีมาตรการในการใช้ยานรถที่มีสัดส่วนในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมาก เช่นรถที่มีอายุการใช้งานค่อนข้างนาน ควรมีการจัดเก็บภาษีเพิ่ม ก็จะช่วยลดก๊าซเรือนกระจกได้ เป็นต้น

ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน

ควรมีมาตรการที่จะช่วยให้ค่าดัชนีด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนดีขึ้น เช่น ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรมีมาตรการที่รองรับผู้สูงอายุ หรือการอบรมแก่ประชาชนในวัยเรียน และวัยทำงานให้เห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ เนื่องจากเราจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเร็ววันนี้ และการจ้างความดี ชีวิตร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์

ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านการคมนาคมและการสื่อสาร

จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนน ควรมีมาตรการในการปรับให้มากขึ้นและลงโทษให้เด็ดขาด อาจจะเป็นการเพิ่มค่าปรับในการไม่พกใบขับขี่หรือไม่มีใบขับขี่ และร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต รัฐบาลควรมีการร่วมมือกับ กสทช. ในการขยายบริการอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น โดยเฉพาะในเขตชนบท เพราะประเทศไทยกำลังอยู่ในยุค 4.0 ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีเป็นหลัก

ดัชนีความก้าวหน้าของคน HAI ในด้านการมีส่วนร่วม

ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2559 ควรมีการรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนรักษาสีของตัวเอง หรือมีการจัดการเรียนการสอนให้แก่เยาวชน ในการที่จะรู้จักหน้าที่ของพลเมืองที่ดี เพื่อให้พวกเขาได้รักษาสีของตัวเองในอนาคต และร้อยละของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร ในท้องถิ่น ต้องมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เช่นกัน เพื่อให้พวกเขาได้รับรู้ถึงผลประโยชน์ที่ได้ต่อตนเอง ต่อสังคม และประเทศชาติในการเข้าร่วมเป็นสมาชิก

ข้อเสนอแนะ

สถานการณ์ทางสังคมแต่ละประเด็นล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัยมากน้อยแตกต่างกันไป ความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมต่างๆ รวมทั้งปัจจัยส่วนบุคคลย่อมส่งผลกระทบต่อระดับความรุนแรง ความเปลี่ยนแปลงหรือปรากฏการณ์ของสถานการณ์ทางสังคมแต่ละด้านอาจเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือเป็นสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เพิ่งเริ่มต้นขึ้น สถานการณ์ทางสังคมในด้านหนึ่งอาจมีความเชื่อมโยงกับสถานการณ์ทางสังคมในด้านอื่นๆ โดยมีการเกี่ยวพันกันอย่างซับซ้อน ทำให้การแก้ไขปัญหาต้องดำเนินการควบคู่กันไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายคือการคลี่คลายหรือลดระดับความรุนแรงของสถานการณ์รวมทั้งมีการพัฒนาเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ข้อเสนอแนะแต่ละประเด็นเป็นแนวทางในการดำเนินการที่สามารถใช้เป็นองค์ประกอบในการกำหนดแผนงาน/โครงการเพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนาในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและขับเคลื่อนให้เกิดความสำเร็จ

1. หน่วยงานส่วนกลางควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด
2. หน่วยงานส่วนกลางควรมีการบูรณาการและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับท้องถิ่นในการใช้ข้อมูลรายงานสถานการณ์ทางสังคมและเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาทางสังคมในระดับพื้นที่
3. หน่วยงานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.) ควรมีการบูรณาการร่วมกับสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (สสว.) ในการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม
4. ควรมีการส่งเสริมในการนำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัดไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่
5. ควรมีการสร้างคู่มือ มาตรฐาน เครื่องมือการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

รายงานผลการขับเคลื่อนนโยบาย หน่วยงาน พม. จังหวัดกำแพงเพชร

ข้อมูลพื้นฐาน

- จำนวนประชากร 729,037 คน
 - ชาย 361,684 คน หญิง 367,353 คน
- จำนวนประชากรในเขตนิคมฯทุ่งโพธิ์ทะเล จำนวน 10,638 คน
- จำนวนประชากรบนพื้นที่สูง จำนวน 6 เผ่า รวม 11,584 คน

การขับเคลื่อนนโยบาย A 1

- Empowerment ครอบครัว
- การจัดระบบสวัสดิการสังคมให้เหมาะสม

A 1.5/1.6/1.7

- โครงการศิลปาชีพ/คุณภาพชีวิตชาวเขา (ศพพ.)
- Family Data (ศคพ.)
- ระบบคุ้มครองเด็กระดับตำบล (บพด.)

A 1.1

- บ้านพอเพียง (พอช.)
- เคหะชุมชน (กคช.)
- ปรับปรุงบ้าน (บูรณาการ พมจ.,ธกส.)

A 1.7

- เอกสารสิทธิ (นิคมฯทุ่งโพธิ์ทะเล)
- สวัสดิการชุมชน (พอช.)

สถานการณ์สำคัญของจังหวัด

- การตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น (จำนวนผู้รับบริการ 290 คน พบหญิงตั้งครรภ์ซ้ำจำนวน 53 คน ร้อยละ 18.28)
- กลุ่มเสี่ยงเหยื่อค้ามนุษย์ (แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายจำนวน 66 คน และค้าประเวณีเด็ก อายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 2 คน เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จำนวน 1 คน)
- สังคมผู้สูงอายุ (ร้อยละ 16.24)

การขับเคลื่อน Social map

ผลการสำรวจข้อมูล : 956 หมู่บ้าน ผู้ประสบปัญหา 4,042 คร. , 6,878 ราย

ข้อท้าทาย : 1. พบผู้ประสบปัญหาทางสังคมนอกเหนือจากรายชื่อผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
2. การเชื่อมโยงโครงการไทยนิยม ยั่งยืน

แนวทาง : นำข้อมูลมาวิเคราะห์จัดทำ One Plan

ข้อท้าทายของจังหวัดกำแพงเพชร

- การเชื่อมโยงกับ CSR ในพื้นที่ขยายเครือข่ายในการจัดสวัสดิการสังคม

หน่วยงาน One Home

1. สนง.พมจ.กพ	5. สนง.เคหะชุมชน
2. ศพพ.	6. บพด.
3. นิคมฯทุ่งโพธิ์ทะเล	7. พอช.
4. ศคพ.	

การประชุมและรายงานผล จังหวัดชัยนาท

การตรวจราชการรอบที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๑

ข้อมูลสถานการณ์สำคัญของจังหวัด

พื้นที่ 2,469.746 ตารางกิโลเมตร
เขตการปกครอง 8 อำเภอ 51 ตำบล
505 หมู่บ้าน 39 เทศบาล
(1 เทศบาลเมือง 38 เทศบาลตำบล)
ประชากร 329,722 คน แบ่งเป็น
ชาย 158,773 คน หญิง 170,949 คน
(ข้อมูล : ที่ทำการปกครอง) ณ วันที่ 16 ก.พ.61
เด็กและเยาวชน จำนวน 93,971 คน
ผู้สูงอายุ จำนวน 68,902 คน
คนพิการ จำนวน 13,627 คน

ปัญหาและอุปสรรค

1. โครงการ 1 ตำบลซ่อม 1 ตำบลสร้าง (งบภาค)
เนื่องจากรายการวัสดุที่จะต้องจัดซื้อจำนวนมากทำให้ต้องใช้เวลา
ในการจัดทำและตรวจสอบรายละเอียด ซึ่งหากเป็นไปได้
ควรสนับสนุนเป็นเงินอุดหนุนให้กับ อปท. เพื่อให้การดำเนินงาน
มีความคล่องตัว และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น
2. โครงการพัฒนาสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
จากการก่อสร้างอาคารพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุจังหวัดชัยนาท
(โรงเรียนผู้สูงอายุ) ในเรื่องของ ปร.4 และราคากลาง ซึ่ง
มีรายละเอียดค่อนข้างเยอะที่จะต้องปรับแก้ ทำให้เกิดความล่าช้า
ในช่วงแรกของการดำเนินงาน

การขับเคลื่อน Social Map

จำนวนผู้ประสบปัญหาทางสังคม ณ วันที่ 6 มีนาคม 2561

ผู้ประสบปัญหาจังหวัดชัยนาท

จำนวนหมู่บ้าน 505 หมู่บ้าน

จำนวนครัวเรือน ๖,๕30 ครัวเรือน

จำนวนราย ๑0,166 ราย

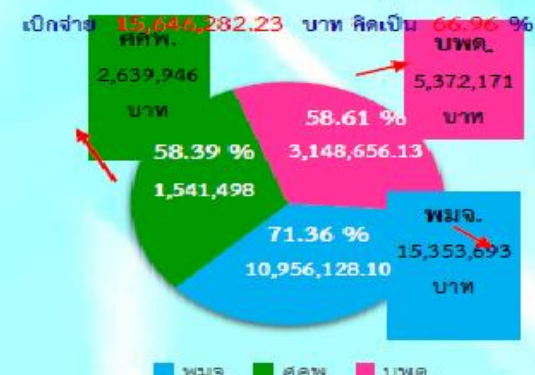
ปัญหาและอุปสรรค

- ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลมีค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับ
กลุ่มเป้าหมายที่ต้องจัดเก็บ
- การรับรู้ ความเข้าใจของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ยังคงค่อนข้าง
หลากหลาย ซึ่งส่วนใหญ่ในเบื้องต้นจะเข้าใจว่าเป็นการลงทะเบียน
ใหม่/เพิ่มวงเงิน ของบัตรสวัสดิการที่ตนเคยได้รับอยู่แล้ว
- การให้ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย เช่น รายได้ มักจะมีปัญหา เนื่องจาก
เกรงว่าจะมีผลกระทบในด้านอื่นๆตามมา
- เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ในส่วนของ
จังหวัดก็มีโครงการไทยนิยม ยั่งยืนเข้ามาด้วย ทำให้ในบางครั้งการ
ประสานงานกับทางพื้นที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เครือข่ายต่างๆ มี
ความติดขัดบ้าง เนื่องจากภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมีค่อนข้างมาก
ซึ่งบางครั้งอาจต้องใช้เวลาในการดำเนินการ
- แบบจัดเก็บควรมีความกระชับ และเข้าใจง่ายมากกว่านี้

อื่นๆ

1. โครงการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพประชาชนจังหวัดชัยนาท
: กิจกรรมการส่งเสริมอาชีพและการทำงานของผู้สูงอายุ การฝึก
อาชีพระยะสั้น 5 วัน จำนวน 9 รุ่นๆละ 20 คน รวม 180 คน
งบประมาณ 500,000 บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
2. โครงการพัฒนาสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน :
กิจกรรมการก่อสร้างอาคารพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุจังหวัดชัยนาท
(โรงเรียนผู้สูงอายุ) งบประมาณ 8,882,000 บาท (งบภาค)

เบิกจ่ายภาพรวม งบประมาณที่ได้รับ 23,365,810 บาท

การขับเคลื่อนนโยบาย / โดเด่น

1. โครงการ 1 ตำบลซ่อม 1 ตำบลสร้าง
งบประมาณ 7,169,700 บาท
2. โครงการบ้านพอเพียงชนบท
งบประมาณ 3,562,500 บาท
3. โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก
ของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย งบประมาณ 292,500 บาท
4. โครงการสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อมที่
อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ
งบประมาณ งบดำเนินการ 4 หลัง
เป็นเงิน 80,000 บาท (แล้วเสร็จ 3 หลัง)
งบกองทุนฯ 10 หลัง เป็นเงิน 200,000 บาท(อยู่
ระหว่างการคัดเลือกพื้นที่)

๑.เด็กและเยาวชน

จำนวนเด็กและเยาวชน ๗๓,๗๗๓ คน คิดเป็น ๒๘.๕๐ %
ชาย ๔๗,๗๘๔ คน หญิง ๒๕,๙๘๙ คน
รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด ๒,๒๘๗ คน (ณ วันที่ ๒๘ ก.พ. ๖๓)
สงเคราะห์ครอบครัวเด็กยากจน ๒๒๐ ราย เป็นเงิน ๒๒๐,๐๐๐ บาท
ครอบครัวอุปถัมภ์ ๓๐๔ ครอบครัว
สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ๔ แห่ง

๒.ผู้สูงอายุ

จำนวนผู้สูงอายุ ๖๘,๙๐๒ คน คิดเป็น ๒๐.๙๐ %
ผู้สูงอายุ ๓๐๐ ปีขึ้นไป ๔๔ คน
ชาย ๒๙,๖๒๖ คน
หญิง ๓๙,๒๗๖ คน
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพ
ผู้สูงอายุ ๔ ศูนย์
ชมรมผู้สูงอายุ ๓๐๒ ชมรม
คลังปัญญาผู้สูงอายุ ๔๓๐ คน
ศูนย์การเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุ ๒๓ แห่ง
คู่มือผู้สูงอายุ ๗๕๗ ราย
-ติดบ้าน ๒,๔๙๕ ราย
-ติดสังคม ๕๘,๔๓๐ ราย

๓.สตรี

องค์กรสตรี ๒๓๔ คน
จำนวนกลไกคณะกรรมการพัฒนาสตรี
กรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด ๒๕ คน
กรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ ๓๖๔ คน
กรรมการพัฒนาสตรีตำบล ๓๐๓๔ ตำบล
ศูนย์พัฒนาครอบครัว ๖๐ แห่ง
สถิติการกระทำรุนแรง พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๓
เป็นคดี จำนวน ๕ ราย ไม่เป็นคดี จำนวน ๔๘ ราย

๔.ครอบครัว

เงินสงเคราะห์ที่ผู้ประสบปัญหาทางสังคม
ค.ศ. ๖๐ - ๘ มี.ค. ๖๓ งบประมาณ ๓๕๒,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๔๖๖ ราย
เบิกจ่าย ๑๖๕ ราย เป็นเงิน ๓๓๐,๐๐๐ บาท

๖.ผู้ด้อยโอกาส

คนยากจน	๓,๓๓๐ คน	คิดเป็น	๐.๓๕ %
คนไร้ที่พึ่ง	๒๓ คน	คิดเป็น	๐.๐๐๖ %
คนขอทาน	๔ คน	คิดเป็น	๐.๐๐๒ %
ผู้แสดงความสามารถ	๓๐ คน	คิดเป็น	๐.๐๐๓ %
ไม่มีทะเบียนราษฎร	๖๓ คน	คิดเป็น	๐.๐๐๘ %
ผู้พันโหล	๕๙๕ คน	คิดเป็น	๐.๐๘ %
ผู้ติดเชื้อ HIV	๓,๔๖๓ คน	คิดเป็น	๐.๔๔ %
ผู้ติดยาเสพติด	๒๐ คน	คิดเป็น	๐.๐๐๖ %

๗.ที่อยู่อาศัย

แผนซ่อมบ้านคนพิการ ๑๕ หลัง เป็นเงิน ๒๘๐,๐๐๐ บาท
แผนซ่อมบ้านผู้สูงอายุ ๓๐๔ หลัง เป็นเงิน ๗,๓๗๒,๒๐๐ บาท
-สป.พม. ๓๐๐ หลัง เป็นเงิน ๗,๑๖๘,๗๐๐ บาท
-กรมกิจการผู้สูงอายุ ๑๓ หลัง เป็นเงิน ๒๕๒,๕๐๐ บาท
แผนบ้านพอเพียงชนบท ๒๐๐ - ๒๕๐ หลัง เป็นเงิน ๓.๕ ล้านบาท

สถานการณ์ทางสังคม
จังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๑
ณ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๑

ข้อมูลประชากรจังหวัดชัยนาท

จำนวนประชากร	ชาย	หญิง	ทั้งหมด
จังหวัดชัยนาท	๑๕๘,๗๗๓	๑๗๐,๙๔๔	๓๒๙,๗๑๗
การปกครอง ๔ อำเภอ ๕๑ ตำบล ๕๐๕ หมู่บ้าน ๓๙ เทศบาล (๑ เทศบาลเมือง ๓๘ เทศบาลตำบล) และ ๒๐ องค์การบริหารส่วนตำบล			

๕.คนพิการ

จำนวนคนพิการ ๓๓,๖๒๗ คน คิดเป็น ๔.๓๓ % ณ วันที่ ๒๐ พ.ย.๖๐
ชาย ๖,๕๑๒ คน หญิง ๒๗,๐๙๕ คน
รับเบี้ยยังชีพคนพิการ ๑๒,๖๖๓ คน คิดเป็น ๓.๘๔ %
มีผู้ช่วยคนพิการ ๑๖ คน ใ้เงินกองทุน ๑,๖๖๐ ราย เป็นเงิน ๔๔,๕๐๗,๖๐๐ บาท
มีชมรม พก. ๗ ชมรม ได้รับการจ้างงาน ๓๔ แห่ง จำนวน ๒๗๔ คน
มีศูนย์บริการคนพิการจังหวัด ๑ แห่ง องค์กรคนพิการ ๗ แห่ง

๘.สวัสดิการสังคม

องค์กรสวัสดิการชุมชน ๗๓ แห่ง
องค์กรสาธารณประโยชน์ ๑๑๒ แห่ง
อพม. ๕๓๒ คน
อพมก. ๕๓ คน
บ้านการเคหะ ๓ แห่ง
บ้านมั่นคง ๕ แห่ง

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

จังหวัดนครสวรรค์

สถานการณ์ทางสังคม จังหวัดนครสวรรค์

	จำนวน	ร้อยละ
เด็ก	216,039	20.71 %
เยาวชน	100,965	9.68 %
แรงงาน	531,497	50.95 %
ผู้สูงอายุ	194,599	18.66 %

ผู้สูงอายุ 163,057 คน

ประสบปัญหา 8,390 คน (0.90)

- อยู่ในครอบครัวยากจน (ร้อยละ 1.53)

- ติดเตียง/ติดบ้าน (ร้อยละ 1.22)

- ดูแลบุคคลในครอบครัว (ร้อยละ 0.61)

เด็ก 183,582 คน

ประสบปัญหา 7,254 คน (0.78)

- อยู่ในครอบครัวยากจน (ร้อยละ 1.69)

- ติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 0.41)

- ที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม (ร้อยละ 0.40)

แรงงาน 480,428 คน

ประสบปัญหา 6,589 คน (0.71)

- อยู่ในครอบครัวยากจน (ร้อยละ 0.82)

- ติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 0.17)

- ที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม (ร้อยละ 0.16)

การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ

ที่อยู่อาศัย

1. ตำบลซ่อม 1 ตำบลสร้าง สานพลังประชารัฐ 142 หลัง
2. บ้านพอเพียง 12 ตำบล 214 หลัง
3. ขับเคลื่อนเคหะชุมชนเพื่อผู้มีรายได้น้อย 2 พื้นที่

ค้ำมนุษย์

1. อบรมวิทยากรเพื่อป้องกันการค้ำมนุษย์แก่บุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ 100 คน
2. ผูกอบรมเผยแพร่ความรู้ตามพรบ. ค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2551 แก่ประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง จำนวน 100 คน
3. อบรมสร้างภูมิคุ้มกันแก่กลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันการถูกล่อลวง ในพื้นที่ อ. พยุหะคีรี จำนวน 23 คน

ผู้สูงอายุ

1. ขยายผล ศพ.อส. ในพื้นที่ 8 ตำบล
2. จัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุครบวงจร Senior Complex จังหวัดนครสวรรค์
3. ส่งเสริมการฝึกอาชีพของผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ 22 ตำบล ใน 15 อำเภอ
4. ส่งเสริมภูมิปัญญาผู้สูงอายุสู่การพัฒนาเป็นกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุในชุมชน

คนพิการ

1. ส่งเสริมศักยภาพด้านอาชีพของคนพิการ 2 กลุ่ม
2. อบรมการส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิด้านสุขภาพ สิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศอย่างเท่าเทียมให้กับเด็กหญิงพิการ สตรีพิการ ครอบครัวสตรีพิการ และเครือข่ายอาสาสมัครในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 315 คน
3. เงินกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 108 ราย เป็นเงินจำนวน 4,778,550 บาท

เด็กและเยาวชน

1. อบรมพัฒนาศักยภาพสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอและตำบล 15 อำเภอ
2. เสริมสร้างความรู้ให้กับสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับในการจัดทำแผนงาน/โครงการ
3. จัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดปีงบประมาณ 2561
4. อบรมพ่อแม่ผู้ปกครองให้มีทักษะในการเลี้ยงดูเด็ก

สวัสดิการสังคม

1. ขับเคลื่อนและสนับสนุนให้กองทุนสวัสดิการชุมชนได้รับการสมทบงบประมาณ จำนวน 13 กองทุน
2. พิจารณาออกบัตรผู้แสดงความสามารถ จำนวน 2 ราย
3. จัดระเบียบคนไร้ที่พึ่ง คนเร่ร่อน และขอทานโดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทีม One Home
4. ดำเนินโครงการตำบลต้นแบบห่วงใยไม่ทอดทิ้งกัน ในพื้นที่ขยายผลตำบลลาดยาว
5. ให้บริการดูแล ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนไร้ที่พึ่ง จำนวน 10 คน (บ้านน้อยในนิคม)
6. อบรมพัฒนาอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (เด็ก / สมาชิกในครอบครัว)

One Home

1. จัดประชุม One Home เดือนละ 1 ครั้ง
2. แบ่งพื้นที่และทรัพยากรในการดำเนินโครงการและ การช่วยเหลือผู้รับบริการ
3. ร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมของกระทรวง/จังหวัดในรูปแบบ One Home เช่น Social Map , 9 ของขวัญปีใหม่ ก้าวไปกับ พม. , โครงการปันใจไม่ทิ้งกัน โครงการจังหวัดเคลื่อนที่ เป็นต้น

สตรีและครอบครัว

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลไกศูนย์พัฒนาครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ ปี ๒๕๖๑ โดยอุดหนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ จำนวน 31 โครงการ 31 ศพค.
2. หนุนเสริมความรู้ความรอบรู้ต่อเด็ก สตรี และความรู้ความรอบรู้ในครอบครัว

การขับเคลื่อนระบบแผนที่ทางสังคม

ผลการดำเนินการจัดทำข้อมูล

พื้นที่ 15 อำเภอ 130 ตำบล 1,434 หมู่บ้าน

ดำเนินการไปแล้ว

* 1,364 หมู่บ้าน

* 13,260ครัวเรือน 17,181 ผู้ประสบปัญหา

ดำเนินการแล้ว คงเหลือ

ข้อมูล ณ วันที่ 8 มีนาคม 2561

95 %

5 %

ปัญหาอุปสรรค

1. ผู้ประสบปัญหาไม่อยู่บ้านในช่วงเวลาจัดเก็บเนื่องจากออกไปประกอบอาชีพและไปอยู่ต่างจังหวัด
2. ระยะเวลาในการจัดเก็บมีน้อย เมื่อเทียบจำนวนพื้นที่
3. การให้ข้อมูลสภาพปัญหาและความเป็นอยู่ไม่ตรงกับความเป็นจริง
4. การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้นำชุมชน

การนำไปใช้ประโยชน์

1. จัดทำแผนที่ทางสังคมจังหวัดนครสวรรค์
2. จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมเสนอผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหา
3. เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำคำของบประมาณในระดับกระทรวงและระดับจังหวัด
4. จัดทำโครงการเพื่อส่งเสริม พัฒนา ศักยภาพ ผู้ประสบปัญหาทางสังคม
5. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และส่งต่อข้อมูลให้หน่วยงานในระดับจังหวัด หน่วยงานระดับอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

รายงานผลการขับเคลื่อนนโยบายของจังหวัดพิจิตร

ข้อมูลสถานการณ์ที่สำคัญของจังหวัด

สถานการณ์ประเด็นเร่งด่วน

สถานการณ์ผู้สูงอายุ ประชากรผู้สูงอายุของจังหวัดมีจำนวน 101,155 คน คิดเป็น 18.67% ของประชากรทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นสังคมผู้สูงอายุแล้ว มีผู้สูงอายุที่ได้รับการประเมินกิจกรรมประจำวัน 66,728 คน พบว่ากลุ่ม 1 ติดสังคมร้อยละ 94.73 กลุ่ม 2 ติดบ้าน ร้อยละ 4.09 และกลุ่ม 3 ติดเตียงร้อยละ 1.05

การขับเคลื่อน Social Map

ผลการสำรวจ

ครบ 100 %
12 อำเภอ
89 ตำบล
889 หมู่บ้าน
3,205 ครัวเรือน
5,702 ราย
ณ วันที่ 26 ก.พ.61

ปัญหาอุปสรรค

1. ระยะเวลาสั้นเกินไป
2. ปัญหาในการคัดข้อมูลผิดพลาด ลำบาก
3. แบบฟอร์มการรายงานผลการจัดเก็บเยอะเกินไป
4. ส่วนกลางไม่มีหลักเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
5. ผู้ที่ประสบปัญหาทางสังคมไม่มีสวัสดิการแห่งรัฐ ผู้มีบัตรบางส่วนครอบครัวยากจน
6. เมื่อมีการสำรวจข้อมูลเป็นการให้ความหวังแก่ชาวบ้านว่าจะมีการช่วยเหลือเรื่องเงิน หรือเรื่องอื่นๆ

บูรณาการและการนำไปใช้ประโยชน์

1. ศทส. กระทรวง พม. ดำเนินการสรุปข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหาร นำไปสู่การกำหนดนโยบายในภาพรวมของกระทรวงฯ
2. สสว.8 นำข้อมูลผู้ประสบปัญหา แสดงในแผนที่ดาวเทียมเพื่อระบุตำแหน่งที่ตั้งของผู้ประสบปัญหาทางสังคม
3. สนง. พมจ. รวบรวมข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคม รายงานให้จังหวัดทราบ และนำข้อมูลนี้ไปใช้ประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือต่อไป

การขับเคลื่อนนโยบาย

- ขับเคลื่อนนโยบายด้านผู้สูงอายุ
- กองทุนคุ้มครองเด็ก
- การบูรณาการร่วมกันทำงานเป็นทีม (ทีม One Home จังหวัดพิจิตร)
- การขับเคลื่อนงานคนไร้ที่พึ่ง คนขอทาน
- การจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชน

ปัญหา อุปสรรค

- ได้รับการจัดสรรงบประมาณจังหวัด และงบภาครวม 26 ล้านบาท
- มีการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ
- มีนโยบายเรื่องการลงพื้นที่สำรวจข้อมูล Social Map ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน

อื่นๆ

- ต้องการข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่ศทส. สรุปและประมวลผล ส่งให้จังหวัดเพื่อไปใช้ประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือ

การตรวจราชการรอบที่ 1 ประจำปี 2561

นางสุกษชา สุทธิพล
ผู้ตรวจราชการ พ.ม. เขต 2

ข้อมูลสถานการณ์สำคัญจังหวัดสิงห์บุรี

ประชากร ทั้งหมด 210,088 คน
ชาย 100,132 คน หญิง 109,946 คน
พื้นที่ 822.5 ตารางกิโลเมตร
6 อำเภอ 43 ตำบล 364 หมู่บ้าน 14 ชุมชน

กลุ่มเป้าหมายผู้ประสบปัญหา ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด ปี 2560

ประชากร		ประสบปัญหา	ร้อยละ
คค.	75,085	252	0.34
ผส	42,339	2,213	5.23
ดย	58,173	480	0.83
พก	6,211	160	2.57

ประชากรผู้สูงอายุตามข้อมูลทะเบียนราษฎร
ชาย 17,549 คน หญิง 24,790 คน
รวม 42,339 คน คิดเป็นร้อยละ 20.15
ของประชากรทั้งจังหวัด

ผลการเบิกจ่าย ร้อยละ 76.03

การรายงานผลการขับเคลื่อนนโยบายจังหวัดสิงห์บุรี

การขับเคลื่อนนโยบาย

การพัฒนาที่อยู่อาศัย

- อารยสถาปัตย์ต้นแบบจังหวัดสิงห์บุรี (งปพัฒนาจังหวัด) จำนวน 1 แห่ง อยู่ในขั้นตอนดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้างตามระบบ e - bidding งบประมาณ 5,445,000 บาท

ปัญหาอุปสรรค

เกิดจากมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ดำเนินการ เนื่องจากพื้นที่เดิมมีข้อจำกัดในกฎหมาย การขออนุญาตใช้สถานที่ดำเนินการเป็นอำนาจของมหาเถรสมาคม ไม่สามารถขุดได้ในระดับจังหวัด หรือ เจ้าอาวาสวัดและการเปลี่ยนแปลงสถานที่ เป็นการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการที่มีสาระสำคัญเป็นงบประมาณภาค การเปลี่ยนแปลงจะต้องได้รับการอนุญาตจากสำนักงานงบประมาณ เป็นเหตุให้การดำเนินโครงการล่าช้าแต่ก็ยังคงอยู่ในระยะเวลาที่สามารถควบคุมได้

การบูรณาการรองรับสังคมผู้สูงอายุ

โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในจังหวัดสิงห์บุรี (งปพัฒนาจังหวัด) (กิจกรรมพลังผู้สูงวัยร่วมใจพัฒนาสังคม) งบประมาณ 1,157,700 บาท (กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพและนำความรู้สู่ชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี) งบประมาณ 985,700 บาท (กิจกรรมส่งเสริมและสร้างรายได้สำหรับผู้สูงอายุจังหวัดสิงห์บุรี) งบประมาณ 480,000 บาท รวม 3 กิจกรรม 2,623,400 บาท ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน

กิจกรรมคาราวานเด็กและเยาวชนจิตอาสา (งปพัฒนาจังหวัด) งบประมาณ 498,000 บาท ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

การขับเคลื่อน Social Map

ผลการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคม

- * หน่วย พ.ม.สิงห์บุรี มีการบูรณาการการจัดเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย พ.ม.ในพื้นที่ โดยแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบหน่วยงานละ 2 อำเภอ เป้าหมาย
- * ผู้ลงทะเบียนรับสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน 39,362 ราย ผู้รับสวัสดิการ พ.ม. จำนวน 12,201 ราย
- * ดำเนินการนำเข้าสู่ระบบ Online ข้อมูล ณ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 จำนวน 364 หมู่บ้าน 6,809ครัวเรือน พบผู้ประสบปัญหาทางสังคมจำนวน 10,246 ราย สำหรับกลุ่มเป้าหมายทั่วไปของ พ.ม. นำเข้าระบบ Online แบ่งเป็น เด็ก 25 ราย ผู้สูงอายุ 2,585 ราย คนพิการ 286 ราย

ปัญหาอุปสรรค

บุคคล : เรื่องความพร้อมของเจ้าหน้าที่ บางส่วนยังขาดทักษะงานสนาม และการศึกษาทำความเข้าใจแบบจัดเก็บที่ละเอียดพร้อมที่จะอธิบายเครือข่ายในพื้นที่และประชาชน
อุปกรณ์และเทคโนโลยี : ไม่สามารถใช้ในการเก็บข้อมูล Online ผ่าน Smartphone ได้
งบประมาณ : ลำบากและไม่เหมาะสมกับพื้นที่จัดเก็บข้อมูล (ทุกหมู่บ้าน)
บริหารจัดการ : * ระยะเวลากำหนดดำเนินการสั้น การเก็บข้อมูลต้องใช้เวลาเพื่อคุณภาพข้อมูล

* วิธีการจัดเก็บข้อมูลแตกต่างกันอาจมีผลต่อคุณภาพข้อมูล

จัดทำโดย สทง.พมจ.สิงห์บุรี
วันที่ 8 มีนาคม 2561

สถานการณ์ทางสังคมจังหวัดชลบุรี (สคจ.) ปี 2560 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี

ผู้สูงอายุ

ปัญหาผู้สูงอายุ

- ป่วยเรื้อรัง/ติดเตียง 2,611
- ดำรงชีพแร้วร้อน/ขอทาน 93

พฤติกรรมไม่เหมาะสม

- ติดเหล้า/ยาเสพติด 561
- ติดการพนัน 536
- มั่วสุมทำความรำคาญ 3

สถานะความเป็นอยู่

- ดูแลคนใน คค.ป่วย/พิการ 1,283
- อยู่กับครอบครัวยากจน 1,193
- ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง 561
- เลี้ยงดูครอบครัวตามลำพัง 368
- อยู่คนเดียว/ถูกทอดทิ้ง 329

ชุมชน

ปัญหาชุมชน

- ร้านขายเหล้า/บุหรี่ในชุมชน 1,894 แห่ง
- ยาเสพติด/สิ่งผิดกฎหมายในชุมชน
- ทะเลาะวิวาท 371 ชุมชน
- มีร้านค้า/ร้านอาหาร/สถานบริการ/สถานประกอบการ/ร้านเกมส์ 277 แห่ง

เด็ก

ปัญหาเด็ก

- ตั้งครรภ์ก่อนวัย 168
- เป็นผู้กระทำความรุนแรง 38

พฤติกรรมไม่เหมาะสม

- ติดเหล้า/ยาเสพติด 328
- มั่วสุมทำความรำคาญ 233
- ติดเกมส์/ติดการพนัน 67

สถานะความเป็นอยู่

- อยู่กับ คค.ยากจน 1,887
- ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง 744
- ดูแลคนใน คค.ป่วย/พิการ 501
- อยู่คนเดียว /ถูกทอดทิ้ง 71
- เลี้ยงดูบุตรตามลำพัง 46

เยาวชน

ปัญหาเยาวชน

- ตั้งครรภ์ก่อนวัย 72
- เป็นผู้กระทำความรุนแรง 18
- เยาวชนที่ค้ามนุษย์ 7

พฤติกรรมไม่เหมาะสม

- ติดเหล้า/ยาเสพติด 424
- ติดเกมส์/การพนัน 213
- มั่วสุมทำความรำคาญ 242

สถานะความเป็นอยู่

- ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง 1,405
- อยู่กับ คค.ยากจน 670
- ดูแลคนใน คค.ป่วย/พิการ 290
- อยู่คนเดียว /ถูกทอดทิ้ง 49
- เลี้ยงดูบุตรตามลำพัง 26

แรงงาน

พฤติกรรมไม่เหมาะสม

- ติดเหล้า/ยาเสพติด 1,496
- มั่วสุมทำความรำคาญ 468
- ติดการพนัน 261

สถานะความเป็นอยู่

- ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง 1,471
- อยู่กับ คค.ยากจน 1,295
- ดูแลคนใน คค.ป่วย/พิการ 239
- อยู่คนเดียว/ถูกทอดทิ้ง 109

สรุปสถานการณ์
ความรุนแรง/เรื้อรัง
ของจังหวัดชลบุรีจากข้อมูล
สคจ.ปี60/จปฐ.

1. ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง

2. ผู้สูงอายุ
- ติดบ้าน/ติดเตียง
- ยากจน

การขับเคลื่อน Social Map จังหวัดลพบุรี

การขับเคลื่อน Social Map

การขับเคลื่อนระบบแผนที่ทางสังคมเพื่อการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (Social Map) จังหวัดลพบุรี มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ 2 คณะ
คณะที่ 1 คณะกรรมการอำนวยการการขับเคลื่อน Social Map โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี เป็นประธานที่ปรึกษา หน่วยงานด้านสังคมในจังหวัดและทีม One Home

คณะที่ 2 คณะทำงานการขับเคลื่อน Social Map โดย ทีม One Home ประกอบด้วย 5 หน่วยงาน ในพื้นที่จังหวัดลพบุรี

11 อำเภอ 124 ตำบล 1,124 หมู่บ้าน

การนำข้อมูล Social Map ไปใช้ประโยชน์

ในพื้นที่จังหวัดลพบุรีได้นำข้อมูลจากการจัดเก็บผู้ประสบปัญหาทางสังคม Social Map เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ยากจน ได้เข้ารับการช่วยเหลือและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้น

- ช่อมแซมบ้าน โดยกองทุน กสจ./โครงการปรับสภาพแวดล้อม
- ปัญหายากจน โดยช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ครอบครัวกรณีฉุกเฉิน
- ต้องการเงินทุนประกอบอาชีพ โดยกองทุนผู้สูงอายุ/ผู้พิการ

ผลการดำเนินการ การจัดเก็บผู้ประสบ ปัญหา Social Map

จังหวัดลพบุรี

จำนวนตำบล

จำนวนหมู่บ้าน

จำนวนครัวเรือน

จำนวนผู้ประสบปัญหา

พมจ.ลพบุรี	อำเภอเมืองลพบุรี	24 ตำบล	257 หมู่บ้าน	1,234 ครัวเรือน	1,490 ราย
	อำเภอท่าม่วง	11 ตำบล	128 หมู่บ้าน	718 ครัวเรือน	909 ราย
	อำเภอบ้านหมี่	22 ตำบล	164 หมู่บ้าน	1,524 ครัวเรือน	2,010 ราย
บพค.ลพบุรี	อำเภอหนองม่วง	6 ตำบล	66 หมู่บ้าน	270 ครัวเรือน	477 ราย
	อำเภอโคกเจริญ	5 ตำบล	53 หมู่บ้าน	433 ครัวเรือน	807 ราย
ศคท.ลพบุรี	อำเภอสระโบสถ์	5 ตำบล	46 หมู่บ้าน	302 ครัวเรือน	422 ราย
	อำเภอโคกสำโรง	13 ตำบล	137 หมู่บ้าน	351 ครัวเรือน	424 ราย
ศพอ.บ้านโมกุล	อำเภอชัยบาดาล	17 ตำบล	136 หมู่บ้าน	537 ครัวเรือน	825 ราย
	อำเภอท่าหลวง	6 ตำบล	45 หมู่บ้าน	234 ครัวเรือน	420 ราย
นิคมสร้างตนเอง	อำเภอพัฒนานิคม	9 ตำบล	89 หมู่บ้าน	1,266 ครัวเรือน	1,622 ราย
	อำเภอลำสนธิ	6 ตำบล	49 หมู่บ้าน	587 ครัวเรือน	1,070 ราย
สรุปทั้งหมด		124 ตำบล	1,170 หมู่บ้าน	7,456 ครัวเรือน	10,476 ราย

ผลการดำเนินงานการตรวจราชการ รอบที่ 1 จังหวัดอุทัยธานี

1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

ประชากร 330,199 คน

161,918 คน

168,281 คน

2 ข้อมูลบุคลากร

จรก. 14 คน
 ลูกจ้างประจำ 10 คน
 พนักงานราชการ 23 คน
 พนักงานกองทุน 8 คน
 ข้าราชการบำนาญ 18 คน

จำนวนบุคลากร 73 คน

4

สถานการณ์ทางสังคม

พมจ. : ผู้สูงอายุในพื้นที่ จำนวน 62,094 คน คิดเป็น 19%

ศพพ. : ราษฎรบนพื้นที่สูง จำนวน 18,778 คน

สภาพปัญหาอาชญากรรม รายได้ไม่เพียงพอ ความรุนแรงในครอบครัว การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ศคพ. : คนไร้ที่พึ่ง 4,610 คน ขาดงาน - คน

บพค. : สถิติจำนวนผู้ใช้บริการบ้านพักเด็ก ประจำปี 2561 จำนวน 22 คน

3

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

พมจ.

งบปม.ที่ได้รับ 14,831,438.- บาท
 ผลการเบิกจ่าย 8,244,633.99 บาท
 ร้อยละ 55.59% ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561

ศพพ.

งบปม.ที่ได้รับ 6,443,732.- บาท
 ผลการเบิกจ่าย 3,752,497.15 บาท
 ร้อยละ 58.23% ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561

ศคพ.

งบปม.ที่ได้รับ 3,505,700.- บาท
 ผลการเบิกจ่าย 2,207,396.27 บาท
 ร้อยละ 62.97% ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561

บพค.

งบปม.ที่ได้รับ 5,729,718.- บาท
 ผลการเบิกจ่าย 2,791,143.31 บาท
 ร้อยละ 48.71% ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561

5

ผลการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญ/โดดเด่น

พมจ. : โครงการจัดทำที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)

จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 318 หลัง งบประมาณ 13,450,000 บาท
 แบ่งออกเป็น PHASE 1 จำนวน 16 หลัง เป็นเงิน 870,000 บาท
 PHASE 2 จำนวน 254 หลัง เป็นเงิน 9,897,432 บาท
 อยู่ระหว่างดำเนินการอีก 48 หลัง โดย พมจ.

ศพพ. : โครงการส่งเสริมการจัดตั้งถิ่นฐานการรวมชุมชนพื้นที่สูง

โครงการพัฒนาและส่งเสริมการจัดตั้งถิ่นฐาน สักดงบนพื้นที่สูง

ศคพ. : โครงการ "อุทัยธานี เมืองปลอดภัย"

บพค. : การจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับในจังหวัดอุทัยธานี คิดเป็น 100%

6

ปัญหา - อุปสรรค

1. นโยบายเร่งด่วน (Agenda Based)
 - งบประมาณโอนจัดสรรมาล่าช้า ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด
 - การขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรม ในพื้นที่ยังไม่ต่อเนื่อง
2. นโยบายการบริหารการพัฒนา (Administration Based)
 - ไม่มีงบประมาณในการขับเคลื่อน
 - สำนักงานดับแลบ ทุจริต
 - การเปลี่ยนหัวหน้าหน่วยงานบ่อยทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง
3. นโยบายการขับเคลื่อนระดับพื้นที่/จังหวัด (Area Based)
 - การบูรณาการในพื้นที่มีคณะกรรมการหลายชุด/ซ้ำซ้อน
 - บุคลากรขาดความเชี่ยวชาญด้าน IT, สำนึกภาษา (กะเหรี่ยง)
 - ขาดความพร้อมที่การยึดติดกับประเพณี วัฒนธรรมดั้งเดิม

7

ข้อเสนอแนะ

- สนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรม
- สนับสนุนโครงการตามบริบทพื้นที่/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
- พัฒนาองค์ความรู้ด้าน IT/ภาษา ให้กับบุคลากร
- บุคลากรควรมีการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน (Job Rotation) เพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน

ผลการดำเนินงานการตรวจราชการ รอบที่ 1

จังหวัดอุทัยธานี

8

การขับเคลื่อน Social Map

กลไกการทำงาน ขับเคลื่อนโดย

ทีม One Home ผู้ประสานงาน พม.อำเภอ ฝ่ายทหาร และเครือข่ายในพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครพัฒนาสังคม

จังหวัดอุทัยธานี
8 อำเภอ
70 ตำบล 642 หมู่บ้าน

ดำเนินการแล้ว
100%

ข้อมูล
ผู้ประสบปัญหา

642

หมู่บ้าน

5,453

ครัวเรือน

6,934

ราย

ปัญหา - อุปสรรค

1. ระยะเวลาในการลงพื้นที่ในการจัดเก็บกระชั้นชิด
2. การประชาสัมพันธ์ในการลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่ชัดเจน จึงเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน และเกิดความล่าช้าในการจัดเก็บข้อมูล เช่น แบบสำรวจ, กลุ่มเป้าหมาย, วิธีการจัดเก็บ เป็นต้น
3. แบบฟอร์มการจัดเก็บข้อมูลขาดความชัดเจน (รายละเอียดของข้อมูล) / ปรับเปลี่ยนบ่อย
4. ข้อมูลผู้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ที่ส่งให้จังหวัดเพื่อใช้เป็น Data base ในการจัดเก็บข้อมูล ไม่สมบูรณ์และไม่พร้อมสำหรับดำเนินการได้ทันที ทำให้เสียเวลาในการจัดทำระบบฐานข้อมูลใหม่
5. การสำรวจข้อมูลมีลักษณะคล้ายกับหน่วยงานอื่น ซึ่งหน่วยงาน/เครือข่าย ในพื้นที่มองว่าทำงานซ้ำซ้อน

6. ผู้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (บางราย) มีฐานะค่อนข้างดี แต่ได้รับสิทธิ์สวัสดิการทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ
7. การบันทึกข้อมูล Error จำนวนมาก เช่น เลขบัตรประชาชนไม่ครบ การบันทึกข้อมูลซ้ำในครัวเรือนเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการชี้แจงรายละเอียด/สร้างความเข้าใจในการดำเนินงานกับเจ้าหน้าที่และเครือข่ายให้ชัดเจน (แบบสำรวจ/กลุ่มเป้าหมาย/วิธีการจัดเก็บและบันทึกข้อมูล)
2. กำหนดแผน/ระยะเวลาในการดำเนินงานให้เหมาะสมตามภารกิจในการดำเนินงาน

หัวข้อการประชุมและการรายงานผล

การตรวจราชการรอบที่ 1 ประจำปี 2561 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอ่างทอง

ข้อมูลสถานการณ์ที่สำคัญของจังหวัด

จังหวัดอ่างทอง มีภูมิประเทศเป็น ที่ราบอยู่ในลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำน้อย ประสบปัญหาน้ำท่วมขังเป็นระยะเวลานาน เป็นวิถีคนในลุ่มน้ำ ปัญหาที่พบเสมอมาเสมอคือ ที่อยู่อาศัยชำรุด และไม่มั่นคง

การขับเคลื่อนนโยบาย

ONE HOME : ทบทวนกลยุทธ์และเสริมพลังการปฏิบัติงานในพื้นที่

แผนปฏิบัติการและแผนบูรณาการ : ดำเนินการตามแผน / นวัตกรรม-ตำบลต้นแบบสวัสดิการ

กลไกคณะกรรมการ/คณะ ทำงาน : คณะกรรมการบริหารกองทุนคุ้มครองเด็ก/คณะอนุกรรมการการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม/คณะอนุกรรมการศูนย์ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์/คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพระดับจังหวัดอ่างทอง/คณะอนุกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ/คณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม/คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ/คณะอนุกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดอ่างทอง/คณะอนุกรรมการควบคุมการขอทานจังหวัดอ่างทอง

โครงการ : Data Base / Social map / Family Data / ช่วยเหลือผู้พิการยากไร้จังหวัดอ่างทอง(กองทุนไฟฟ้า) 275,000.-บาท

การขับเคลื่อน Social Map

ผลการสำรวจข้อมูล ครอบคลุมหมู่บ้าน

ปัญหา อุปสรรค ระยะเวลาจำกัด

แนวทางการแก้ไข กำหนดเวลาที่เหมาะสม
ควรมีการสำรวจข้อมูลทุกปี

การบูรณาการ นำไปใช้ประโยชน์ ควรนำข้อมูล
ส่งคืนให้พื้นที่ เพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหาในพื้นที่

ปัญหา อุปสรรค

ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลภายในหน่วยงานในสังกัด
พม. และหน่วยงานต่างๆ เช่น

สถิติจังหวัด, ข้อมูลการลงทะเบียนฯ สวัสดิการแห่ง
รัฐ คลังจังหวัด, รายงานสถานการณ์ทางสังคม
พัฒนาสังคมฯ จังหวัด, จปฐ. พัฒนาชุมชน,
บ้านพอเพียงชนบท ภาคประชาสังคม ไม่สามารถ
กำหนดกรอบครัวผู้ประสบปัญหาได้อย่างชัดเจน
ทำให้ต้องมีการสำรวจใหม่